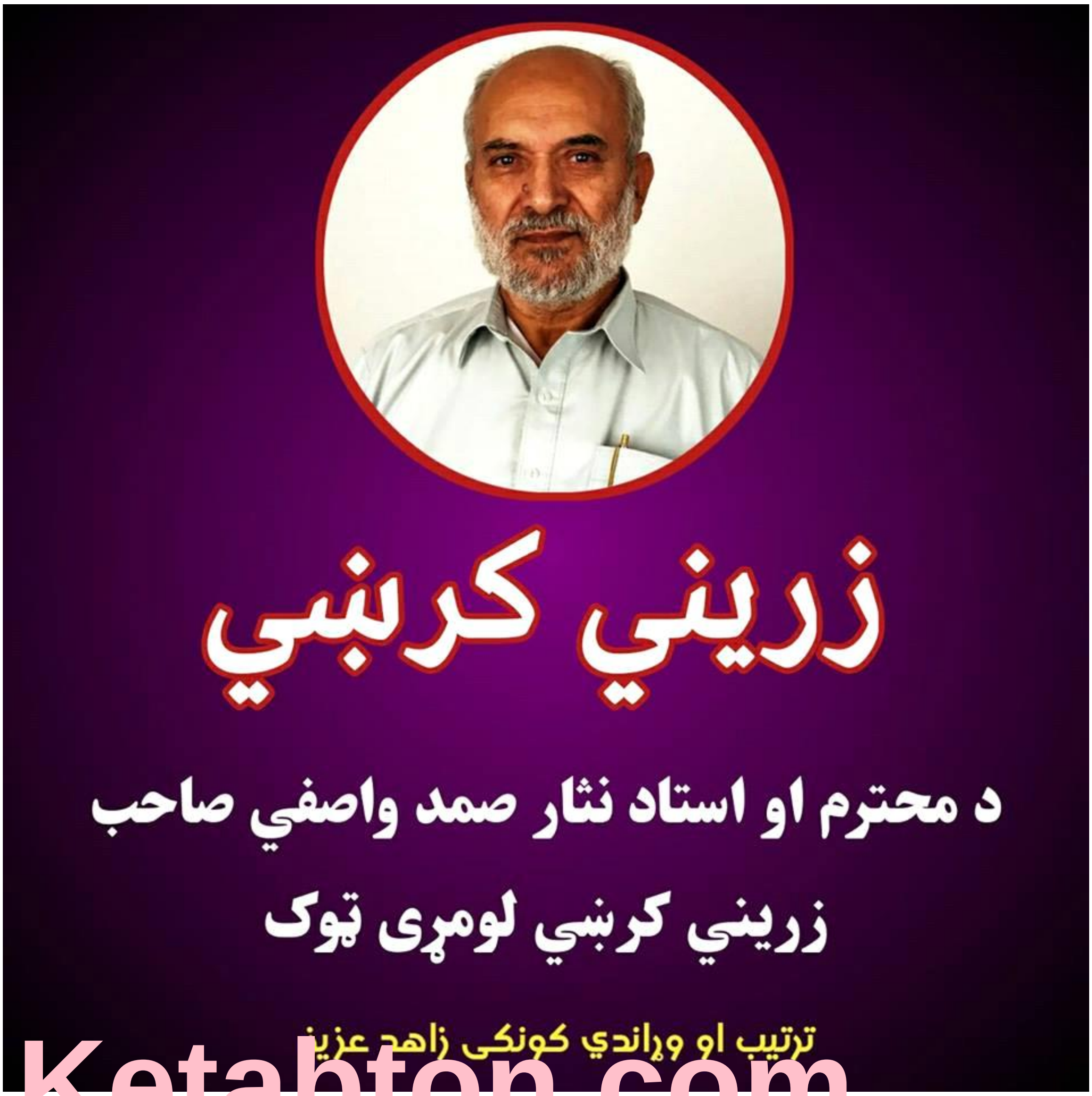

Ketabton.com

بسم الله الرحمن الرحيم

د محترم استاد او پیاوړي لیکوال ښاغلي نثاراحمد صمد واصفي صاحب د زريني کرښي تر عنوان لاندي چي په مختلیفو او اړين موضعاتو رڼا اچولي ده اکثره ويناوي مي سره را غونډي او تر تيب وروسته چي په (پی ډی ايف) سيسټم تاسو ګرامي دوستانو ته چمتو کړي دي هيله منديم چي زما درانه ملګري او دوستان د نومړي د ويناوو څخه ځان برخمن کړي.
ګرانه مشره (واصفي صاحب) زه دي د يو شاګرد په حيث ستاسو استعداد، قلم او ليکوالئ ته سلام کوم او ستاسو ذهني، فکري او علمي ليکني په غور سره لولم او غنيمت بولم او تر ډيره حده چي زه پوهيږم زما په

Downloaded from: ketabton.com

شان زيات شمير ملګري ستاسو د ليکنو تږي دي
درند استاده قلم دې همداسې روان و اوسه چي ګران لوستونکي دي پر ليکنو تنده ماته کړي پر ژوند دې برکت شه
ستاسو خادم زاهد عزيز
==

(۱) بې ارزښته افتخار

تر ټولو غلط او ناوړه افتخار هغه وی چې یو څوک په داسی شي فخر وکړی چې دَه يې په لرلو کی هيڅ رول نه وی ادا کړی لکه ښيره ، قد ، رنګ ، سترګی ، قوم ، نژاد ، ميراثي شتمني او ډير نور شيان

نو که ميره يې په هغو شيانو فخر وکړه چی تا پخپله ګټلي وی لکه تقوا ، انسانيت ، علم ، اخلاق ، ديندارې ، مهرباني ، شفقت ، زړه سوی ، صداقت ، معافول او ډير نور ارزښتونه

بس يوه پاکه اراده او فيصله غواړي.

=--=

(۲) خبرداری او پوهاوی

آيا شيطان کومه زنا کړې وه ؟ شراب يې څښلي وو ؟ قمار يې کړی و ؟ څوک يې وژلی وو ؟ شِرک يې کړی و ؟ نو څه ګناه يې کړې وه چې الله جل جلاله د تل له پاره لعنت پر ووايه ؟ ځواب دا چې صرف د يوې سجدې څخه يې انکار وکړ ، هو صرف د يوې سجدې څخه انکار!

خو بې لمانځه انسان هره ورځ د څو سجدو څخه انکار کوی ؟ د ۳۴ فرضي سجدو څخه ـ استغفرالله

نو الله تعالی دې موږ ټول هغه څه ته متوجه کړی چې له پاره يې دې دنيا ته راغلي يو ، خو اراده اول په موږ اړه لری (الذاريات ۵۶)

=--=

(۳) خو موږ بيا هم ؟

Downloaded from: ketabton.com

انسان چی په قبر کی کښېښودل سی څه موده یې نېږدې خپلوان ژر ژر ورځي . خو وروسته دا ورتګ لږېږی ، څو چی داسی وخت هم رارسیږی چی شکمن وی چی د ده قبر په دغو کی کوم یو دی

هو ، دا یو تریخ حقیقت دی . نو څومره لنډ ژوند لرو . خو موږ بیا هم ؟

=--=

(۴) ژبه مهار کړه

ژبه تر سوچ ، غور او فکر کولو مخکی مه خوشي کوه ، بلکی کیزه یې تینګه ونیسه ! که نه ، د زین څخه به دې لاندی راواچوي !

=--=

(۵) څومره آسانه ده ګناه

دا حتمي نه ده چی د یو شي د ماتولو له پاره ډېره راپورته کړې . بلکی لهجه بدله کړه او الفاظ ناوړه کړه . بیا وګوره چی هر څه غواړې هغه به مات سي که زړه دی ، که محبت دی ، که صداقت دی او که انسانیت دی

استغفرالله

=--=

(۶) آیا پام مو دی ؟

موږ د ځان د اصلاح او سمون له پاره دومره کوښښ نه کوو څومره چی تر ځان د نورو د غلط ثابتولو یا لږ پوه بللو له پاره یې کوو

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۷)   نعمت مه ضایع کوه

سعدي شیرازی څه ښه ویلی دي : دوه کسان هلاک سول : یو هغه چی لرل يې خو ويې نه خوړل ، بل هغه چی پوهیدئ خو ويې نکړل

=--=

(۸)   د یو عالم تحلیل

جوهان ګیت دوه سوه کاله مخکی داسی ویلی دي : موږ به تولله ژر یا وروسته حتماً د اسلام دین قبلوو . همدا حقیقي دین دی . که ما ته څوک مسلمان ووایی زه نه خپه کیږم ، زه دا صحیح خبره منم (جوهان ګیت ۱۷۴۹ ـ ۱۸۳۲)

=--=

(۹)   وعده خلافه انسان

ننني انسان د والدینو ، وروڼو خویندو ، خپلوانو ، اولادونو ، میره یا میرمنی او ملګرو سره ضرور وعده خلافي کوی

آیا پوهیږئ چی تر تولو ډیره وعده خلافي د چا سره کوی ؟

د الله تعالی سره

=--=

(۱۰)   درناوئ که سپکاوئ ؟

محترم وروره او محترمی خور ، دعزت او ذلت فقط یوه دروازه ده چی هغه ژبه ده . نو سمه يې خلاصوه او

Downloaded from: ketabton.com

تېره

=--=

(۱۱)   د ځان بار مه درنَوه

د ګناه د خپرېدو باعث مه کېږه . کيداى سى چى ته يې بس کړې مګر هغه کسان چى تا په ګناه اخته کړي دي ، ستا د آخرت د تباهى سبب سى

=--=

(۱۲)   د ستر رب ستر احسان

د انسان په بدن کى خورا ډېر لوى او کوچني رګونه سته چى آن ځينى په سترګو هم نه ليدل کيږى . همدا علت دى چى که د بدن هر ځاى ته ستن يا اغزى ننباسو نو وينى به وکړي يعنى يو يا څو رګونه به زخمي سى چى وينه ترې راوزي . که دا ټول رګونه سره وصل کړو نو مجموعي اوږدوالى به يې ۷۲۰۰۰ کيلو متره سي

ښه ، نن په نړۍ کى قوي ترين واټرپمپ تر اووه زر (۷۰۰۰) فټه اضافه اوبه نسي را پورته کولى . خو الله تعالى يو کوچني زړه ته دومره قوت ورکړى دى چى د انساني بدن په رګونو کى د دوه اويا زرو کيلومترو په واټن څليرويشت ساعته وينه جاري ساتي او د بدن ذرې ذرې ته يې رسوي . سبحان الله !

« !لا د الله تعالى کوم کوم نعمت نه مني ؟ »

=--=

(۱۳)   ځان له شره خلاصول

که هر څومره مقنع دليل او غاښ ماتونکى ځواب ولرې بيا هم احمق نسي خاموش کولى او

جاهل نسي قانع کولاى

Downloaded from: ketabton.com

نو سلام ورته وکړه او ترې ځه (الفرقان(۶۳)

=--=

(۱۴)   سیرت او صورت

په ماشومتوب کې اکثراً کالي ، لاسونه ، پښې ، سر او مخ خیرن وي ، خو زړونه پاک وی ؛

مګر په لوی والي کې بیا اکثراً کالي ، لاسونه ، پښې ، سر او مخ پاک وی خو زړونه خیرن وی

زما په نظر خو اکثریت همدغسی دي ، والله اعلم

=--=

(۱۵)   ژوند هسی مه ضایع کوه

»! یو عالم ویلی دي : « ژوند لنډ نه دی بلکی موږ ناوخته پیل کړی دی

یعنی ضایع کړی مو دی او اهمیت یې ناوخته رامعلوم سو

=--=

(۱۶)   اخلاقي کنایه

یو عارف ویلی دي : غرور وویل چی امکان نلري ؛

تجربې وویل چی پام کوه خطرناک دی ؛

عقل وویل چی بې ګټې دی ؛

خو زړه وویل چی مه ډارېږئ ، امتحان خو یې کړئ

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۷) الهي اجر او ثواب

دوې داسې ښيګڼې دي چې په هر څومره ډير استعمال سره هيڅ نه لږيږي : لومړی علم ، دوهم دعا نو راځئ چې دواړه تقسيم او تکثير کړو

=--=

(۱۸) ميره ته د ميرمنې مشوره

زه به ستا اطاعت او خدمت کوم تر څو جنت مې په نصيب سی ؛ خو ته د خپلې مور اطاعت او خدمت کوه تر څو جنت دې په نصيب سی . په دې ډول به دواړه په جنت کې سره يو ځای يو

! سبحان الله ، څومره د کورنيو بدمرغيو د ختمولو علمي او عملي نسخه او د عقبا توښه

=--=

(۱۹) ماضي مړه سوې ده

په ماضی (يعنی تيره زمانه) کی ژوند مه کوه بلکې د ماضي له بندي خانې ځان راوباسه . نه ژوند بيرته پر . شا ځي ، نه عمر . نو تا ولی ځان د ماضي په قطی کی اچولی دی ؟ د ماضي په ارمان کی نن مه بايله

ماضي مړه سوې ده خو ته ژوندی يې . نو د ژوند حق ادا کړه . ته ډير مهم يې ځان خبر کړه . که نورو ته څه نسې کولای ، ځان ته ډير څه کولای سې . نو پاڅه او په نن کی سبا ولټوه

=--=

(۲۰) قدسي حديث

Downloaded from: ketabton.com

الله تعالى فرمايى چى ته هغه څه کوې چى ته يې غواړې مګر کيږى هغه څه چى زه يې غواړم . نو هغه څه وکړه چى زه يې غواړم تر څو هغه څه وسي چى ته يې غواړې

سبحان الله ، څومره رحمت او مرحمت

=--=

(۲۱) زنګ وهلى ذهن

موږ انسانان يو او ډيرى غلطۍ کوو

تر ټولو غلطه غلطي مو دا ده چى په خپلو غلطيو خبر نه يو

خو تر دې هم خطرناکه غلطي بيا دا ده چى پر خپله غلطي ټينګ ودريږو . دا نو د ذهن زنګ دى

الله تعالى دې دا ډول خلک (چى خورا ډير دي) اصلاح کړى

=--=

(۲۲) څومره بې پروا يو

د غلطۍ د ثابتېدو له امله بخښنه او معافي نه غواړو بلکى روابط او دوستي قطع کوو

استغفرالله

=--=

(۲۳) د يوې سِکي دوه مخه

مرګ صرف يو ځل راځي . نه يې مال مخه راګرځولى سي نه دولت ؛ نه يې وسله مخه راګرځولى سي نه باډي ګارډان ؛ نه يې ډاکټر مخه راګرځولى سي نه دوا ؛ نه يې مقام مخه راګرځولى سي نه قوم ! دا ځکه چى ژوند خو د سِکې يو مخ دى ، بل مخ يې مرګ دى

Downloaded from: ketabton.com

نو همدا اوس راپورته سه او پر کړو ګناهونو دې توبه وباسه او الله تعالی ته پناه یوسه . که هوس دی نور دې بس دی

=--=

(۲۴) ودرېږه او وګوره

عجیبه خلک یو . یو ځل وختونه او فرصتونه له لاسه ورکوو ، بیا وروسته د هغو په تلاښ پسی بیرته وختونه او فرصتونه ضایع کوو . نو ودرېږه او وګوره

=--=

(۲۵) د لمانځه قبولیت

که د لمانځه په کولو سره ته د ګناهونو او بدو کارونو څخه راوګرځیدې نو پوه سه چی لمونځونه دې قبلیږی

یو صحابي د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) څخه وپوښتل چی : « موږ څنګه وپوهیږو چی لمونځ مو قبلیږی ؟ پیغمبر علیه السلام وفرمایل : کله چی بل لمانځه ته ستا زړه وغواړی .» سبحان الله

چی موږ به څنګه یو ؟

=--=

(۲۶) د نیکمرغی او بېغمی راز

آیا غواړې چی د نورو له شره ځان وساتي ؟ ډیره آسانه او ارزانه طریقه لری : هغه دا چی نور له خپله شره وساته

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۲۷) ایماني ژوند

که پر جسم باندی د نفس حکومت وی نو دا حیواني ژوند دی ؛

که پر جسم د عقل حکومت وی نو دا انساني ژوند دی ؛

خو که پر جسم د قرآن حکومت وی نو دا ایماني ژوند دی

په اوس عصر کی خو ایماني ژوند کونکي مطلق اقلیت دي ، الله تعالی دې یې مطلق اکثریت کړی

=--=

(۲۸) د ژوند لنډیز

زموږ ژوند د درو مهمو اصلونو لنډیز دی : لومړی خنداوي چی محوه کیږی ؛ دوهم اوښکی چی وچیږی ؛ دریېم عملونه چی پاتیږی

=--=

(۲۹) فکري خوځښت

د نورو د سیاست په وړاندی صداقت غفلت دی ؛ خو د نورو د صداقت په وړاندی سیاست خیانت دی

=--=

(۳۰) د ځان بدلون

الله جل جلاله هماغه دی چی زه یې غواړم ، کاشکی زه هم هماغسی وای چی دئ می غواړی

بس یوه پاکه اراده او فیصله غواړی

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۳۱)   الهي غبرګون

شيخ سعدي (رح) ويلی دي : ما په خپل ژوند کی د ډير تلاښ سره سره دوه کسان پيدا نکړای سول : يو هغه چی د الله په نوم يې صدقه ورکړې وی خو غريب سوی وی ؛ بل هغه چی ظلم يې کړی وی خو د الله له نيولو خلاص سوی وي .

استغفرالله

=--=

(۳۲)   پاک او تلپاته محبت

د الله تعالی سره د محبت څخه پرته بل هر محبت درد او غم لری

=--=

(۳۳)   اصلی مسکين څوک دی ؟

پرون يو انسان زما څخه يوه ډوډی وغوښته او ورمی کړه . په لسګونو دعاوی يې راته وکړې او روان سو

خو اوس حيران يم چی اصلي مسکين هغه و که زه ؟

نو موږ بايد يو غريب ته صدقه په دې نيت ورنکړو چی هغه ورته اړ دی ، بلکی په دې نيت يې ورکړو چی موږ د دې صدقې و قبلېدو ته اړ يو !

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۳۴)   د ژوند لنډه فلسفه

مولانا جلال الدين بلخي څه ښه ويلی دي : د مرګ ذايقه هر يو څکي ، خو د ژوند ذايقه يو يو څوک څکي

=--=

(۳۵)   اخلاقي کنايه

په يو کارتوني تصوير کی می وليدل چی يو نفر پر لمانځه ناست دی ، په لاس کی يې موبايل تليفون لوړ نيولی دی او د ځان سيلفي اخلی . تر لاندی داسی ورته ليکلی وو : پخوا به يې ويل چی نيکي وکړه په درياب کی يې واچوه ؛ خو نن وايی چی نيکي وکړه په فېسبوک کی يې واچوه !

(استغفرالله ، سيلفي تر عبادت پوری هم راورسېده . دا نو د ريا انتها ده (ښايی وي به دغسی کسان

=--=

(۳۶)   ماديات پالنه

دا دنيا د يو پُل غوندي ده . هيڅ کوم هوښيار انسان پر هغه کور نه جوړوي ، خو موږ لګيا يو د هغه له پاسه جنت جوړوو (شيخ ذوالفقار احمد مجددي)

=--=

(۳۷)   د سمون اراده

پخوانيو به ويل : د جاهلانو سره په ناسته کی غلی اوسه او د عالمانو سره په مجلس کی غوږ ونيسه . ځکه چی د جاهلانو سره په خاموشي کی حلم او د عالمانو سره په خاموشي کی علم زياتيږي

بس يوه ټينګه حوصله او فيصله غواړي

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۳۸) نرمه هڅوَنه

د یو دکان پر دروازه د دې پر ځای چې ولیکی (دکان بند دی) ، داسی زړه وړونکې او هڅونکې جمله لیکلې وه : زه لمانځه ته ستا څخه مخکی تللی یم

سبحان الله

=--=

(۳۹) درود او سلام

اې مؤمنه ! دا به څومره بهتره او بختوره شیبه وی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم تا ته په نوم در ږغ کړی . او ته ورڅخه وپوښتې چې یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ! ستاسی زما نوم څه زده دی ؟

خو نبی کریم علیه السلام درته وفرمایی چې ستا له خوا درود او سلام ما ته ستا د نوم سره یو ځای را رسیدل

سبحان الله

=--=

(۴۰) د غیبت بدلون

که بې له وجې او بېله دلیله خوشحاله وې یا خوښي احساسوې ، نو پوه سه چې یو څوک تا په ښنو یادوي یا ستا له پاره دعا کوی !

نو راځی چې غیبت همدې ته بدل کړو

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۴۱) غیبت او درواغ

روایت دی چی امام شافعی (رح) ته یو سړي وویل چی فلانیٌ ستا بد وایی ، او تا په بدو نومونو یادوي

امام شافعي (رح) ځواب ورکړ: که ته رښتیا وایې نو غیبت دې وکړ ، او که درواغ وایې نو فاسق یې

په دې سره هغه سړی ډیر وشرمېد او روان سو

په رښتیا هم غیبت او درواغ د ټولو ګناهونو د دخول دروازې دي . افغانان ډیرئ په دې ناروغي مبتلا دي . نو الله (ج) دې هر مسلمان د امام شافعي (رح) د دغه علمی او عینی غبرګون جوګه کړی . دا کار نه سرمایه غواړی نه مشقت ، بلکی صرف یو ټینګ عزم او قسم غواړي

=--=

(۴۲) عجیبه ناپوهي ده

آیا دا ناپوهي نه ده چی خدایی موجوده وی مګر خدای موجود نه وی ؟

تخلیق او مخلوق موجود وی خو خالق موجود نه وی ؟

عشق موجود وی خو معشوق موجود نه وی ؟

شعر موجود وی خو شاعر موجود نه وی ؟

رحمت موجود وی خو رحیم موجود نه وی ؟

حکمت موجود وی خو حکیم موجود نه وی ؟

محبت موجود وی خو محبوب موجود نه وی ؟

لنډه دا چی هر څه موجود وی خو هیڅوک موجود نه وی ؟

نو اې « سرکښانو » او « منکرانو » ، د خدای له پاره ! آیا دا ممکنه ده ؟

پس ناپوهي او سرټمبګي لا توره وی که سپینه ؟

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۴۳)   د ترازو دوې پلې

د هغه علم ښځه ځان ساته چې په هغه کی عمل نه وی ؛

او د هغه عمل ښځه هم ځان ساته چې په هغه کی علم نه وی

دواړه حالتونه بې ګټی دي حتی ضرر لری

=--=

(۴۴)   ښومره لنډ ژوند

دا انسان هم عجیبه مخلوق دی : په شنبه وزوکیږی ؛ په یکشنبه تګ پیل کړي ؛ په دوشنبه ځوان سي ؛ په سه شنبه واده وکړي ؛ په چهارشنبه ناروغ سي ؛ په پنجشنبه د مرګ پر بستر ځملي ؛ په جمعه مړ سي !

رښتیا هم اتمه ورځ نلرو ، خو ؟

=--=

(۴۵)   د غلطی تکرار ګناه ده

زموږ یوه فکري ښوېدنه دا هم ده چی بد کار بد نه راته ښکاری بلکی عادي یې بولو . داسی چی ځینی کسان اړونده بد کار د ده عادت بولي ، ځینی یې بیا د ده سلیقه بولی او ځینی خو یې بیا د ده شخصی او ځاني معامله بولی او وایی چی ستا یې په څه ؟!

استغفرالله

=--=

(۴۶)   حقیقت مګر ناخوښه

Downloaded from: ketabton.com

! بیده او غافل خلک یوازی د نیکونو په کارنامو ویاړي ، خو ویښ او فعال خلک لمسیانو ته ویاړونه پریږدي نو چې موږ به له کومی ډلی څخه یو ؟

=--=

(۴۷)   له ناکامی ډډه

تر څو چې د ماضي څخه لاس وانخلی ، راتلونکي ته دې لاس رسي نسته

کله چې دې وخت له لاسه ورکړ ، د هغه څخه عبرت ، درس او تجربه خو نو له لاسه مه ورکوه

=--=

(۴۸)   اې ظالمه ، د خدای له پاره

ته چې ظلم کوې ، دا چې زور لرې نو کوه يې . ته چې گناه کوې ، دا چې موقع لرې نو کوه يې . خو یوه ورځ به حتماً ذلیل کیږې . که ژر یا وروسته نه وی ، په آخرت کی خو به وی ؟!

=--=

(۴۹)   د یو قبر پر شنخته داسی لیکلي وو

زه اصلاً د همدغه ځای له پاره مقرر سوی وم خو په دا منځ کی می یو څو شپې په دنیا کی تیری کړې ، یعنی هغه بې وفا دنیا چې خپلو خورا نږدې او گرانو خپلوانو می همدلته تر خاورو لاندی کړم

آیا زه او ته به هم دغسی نه سو ؟ پس نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۵۰) د توکلو اړتیاوو ځواب

سهار او ماښام یې اووه ځله ولولئ : حَسبىَ اللهُ لا اِلهَ اِلا هُوَ عَليهِ توَكلتُ وَ هُوَ رَبُ العَرشِ العَظِيم (ابو داؤد ۵۰۸۱)

دا د سورهٔ توبه آخري آیت دی

=--=

(۵۱) اصلي سکون

هیڅ شی مفت نه دی بلکی په راکړه ورکړه سره حاصلیږی . حتی هوا هم وړیا نه ده ، تر څو چی تیره ساه و نه باسي نوې ساه نسي اخیستلی

تر څو چی یو ګام راپورته نکړې بل ګام نسي اخیستلی

تر څو چی شا ته رانسي پر مخ توپ نسي وهلی

لنډه دا چی تر څو الله تعالی راضي نکړې سکون نسې ګټلی (مهمه نه ده چی هر څه لرې ، خو بې سکونه به یې)

=--=

(۵۲) د ایمان کمزوري

موږ دا منو چی هر څه الله تعالی کوی . نو بیا دا ولی د زړه له اخلاصه نه منو چی الله تعالی چی څه کوی صحیح یې کوی ؟

پس دا خو به د ایمان کمزوري نه وی ؟! یا دوه مخي خو به نه وی ؟

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۵۳) دوستي او خپلوي

عفوه او بخښنه دا نه ثابتوي چې ته ناحقه يې او هغه صحيح دی . بلکی له دې معافۍ څخه دا ثابتيږی چې ته د دې دوستۍ يا معاملې غوښتونکی يې خو هغه نه دی . ته صادق ، بې غرضه ، صحيح او په زړه پاک يې خو هغه نه دی

مګر يوه باريکي سته او هغه دا چې د بدخواه ، مغرضو او حاسدو دوستانو څخه صرف ځان ګوښه کړه او بس

=--=

(۵۴) مسموم ذهنونه

ځيني خلک داسی دي چی کله ستا ښه والی واوري نو معمولي او سطحي يې ومني ، خو کله چی ستا بد والی واوري نو بيله تصديق ، بيله ثبوت او بيله شکه يې زړه ته واچوي . دا ځکه چی ذهنونه يې مسموم دي

=--=

(۵۵) اخلاقي کنايه

يوه ورځ چاقو ، خنجر ، تورې ، نيزې او غشي خپل تر منځ مجلس درلود . نو د يو بل څخه يې وپوښتل چې په موږ او تاسو کی کوم يو ډير زور او شديد تپ جوړوي ؟

خو « الفاظ » يې شا ته ناست وو او پر خندل يې

=--=

(۵۶) په مصيبت کی مصيبت

حضرت صديق (رض) فرمايلی دي : « په صبر کولو کی کوم مشکل نسته ،

Downloaded from: ketabton.com

خو په ژړا او فریاد کی بیا کومه ګټه نسته

نو له دې معلومیږی چی په مصیبت کی بې صبري دوهم مصیبت دی

=--=

(۵۷) د خلکو انحراف

د فتنو په دې نړی کی به کله یوازی یې ؟

که دې تریخ حقیقت ووایه ؛ که صادق وې ؛ که دې غیبت منع کاوه ؛ که دوه مخه نه وې ؛ که دې غلط یا دروغ نه منل ، که دې د فاسق صفت نه کاوه ، نو پوه سه چی بې کسه او بې وسه به یې

=--=

(۵۸) د نبښي منځ

یو عالم څه ښه ویلی دي : په کومه ټولنه کی چی د احساس نشتوالی عام سی ، نو هلته د کوم بل عذاب ضرورت نسته

=--=

(۵۹) اعتدال بری دی

د مولانا جلال الدین بلخي څخه یې وپوښتل چی زهر څه ته وایي ؟

هغه وویل : هر هغه شی چی زموږ تر اړتیا اضافه سی زهر دی ، که هغه خواړه وی ،

یا قدرت ، یا مال او دولت ، یا لوږه ، یا حرص ، یا مینه او محبت ، او یا هم کرکه او نفرت وی

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۶۰)   د قرآنکریم دایمي معجزه

قرآنکریم د « الله » په نوم پیلیږی (بسم الله : د الله په نوم) او د « انسان » په نوم ختمیږی

(الناس : خلک ، انسانان) . مطلب دا چی د الله تعالی له خوا د انسانانو (خلکو) له پاره

مهمه لا دا چی لومړنی پیغام او وحی یې هم « ویل ، لوستل » دی (اقرأ) یعنی د علم اساس ! نو ثابته سوه چی دا آسماني کتاب علمی او مترقي دی یعنی د ساینس او تکنالوژئ توَمنه لری ! پس اسلام یو علمي او مترقي دین دی

له همدې امله د نړی مشهور ساینس پوهان او عالمان ډیر په اسلام مشرف کیږی

=--=

(۶۱)   د زماني ګرندی اوښتون

د ساعت « دقیقه ښود » وایی چی اوس لا یو څه وکړه . ځکه زه چی یو ځل تیر سم بیا نه را ګرځم که نه ، هغه به یو بل عصر وی

=--=

(۶۲)   ظالم که مظلوم ؟

ګناه کول ښکاره ظلم دی او ګناه کار یعنی ظالم . ظالم کیدل یا مظلوم کیدل ډیر آسانه دی . نو بهتره دا ده چی ظالم نسو

. شیخ عبدالقادر جیلاني (رح) ویلی دي : « مه ظالم جوړیږه او مه مظلوم

که دې چاره نه وه نو مظلوم سه او د ظلم څخه په کلکه ځان وژغوره

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۶۳)   لا تر څو؟

د انسان ماضي که هر څومره د ګناهونو ډکه وی ، آینده خو یې همدا اوس باالکل پاکه ده

الله توبه قبلوي . نو نه غواړې چې راتلونکي دې پاکه وی ؟

=--=

(۶۴)   متوجه اوسه

تل په یاد ولره چې تولي خبري دې ملایکي د ځان سره لیکي . ګرده لیکنی ، شعرونه ، پوستونه او کمنټونه دې هم درپسی لیکل کیږی

=--=

(۶۵)   مجازي مینه وال

څوک چې د خپلی میرمنی سره د محبت او عشق اظهار عیب ګڼي ، خو د محبوبې یا معشوقې له پاره د عشق اظهار فخر بولي دغسی انسان « مجازي عاشق یا شهواني مریض » دی

دا لکه هینداره چې له یوې خوا خیرنه وی خو دئ یې بله خوا پاکوي

=--=

(۶۶)   رغنده بدلون

دا چې زموږ ځینی ګناهونه زموږ او د الله تعالی تر منځ د راز په حال کی دي ، نو ولی داسی نیکی نه کوو چې هغه هم ورسره د راز په حال کی وي ؟

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۶۷)   نیکی که بدی ؟

ولی غرور ؟ ولی حسد ؟ ولی کینه ؟ ولی درواغ ؟ ولی غیبت ؟ ولی تهمت ؟ ولی ظلم ؟ ولی خیانت...... ؟

آیا نه پوهیږې چی د ژوندانه د دې سفر یوازینی لاره قبر ته ده ؟ نو نیکی وړې که بدی ؟

خبر اوسه چی نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

(۶۸)   خیرن زړونه

څه وکړو خو د حرص ، حسد او غیبت ږغونه دومره لوړ سوي دي چی د نصیحت ږغ یې منځ ته هیڅ نه ور رسیږی !

=--=

(۶۹)   اسلام سوله ده

مشهور نړیوال ساینس پوه (البرټ انشتاین ۱۸۷۹ ـ ۱۹۵۵) داسی ویلی دي

زما په فکر مسلمانانو د خپل عقل او ویښتوب له امله هغه څه کړي دي چی یهودو و نه کړای سول . یوازی اسلام دا طاقت لری چی سوله راولی

(انشتاین یو امریکایی یهودئ و چی په ۱۹۲۱ کی یې په فزیک کی د نوبل جازه ګټلې ده)

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۷۰) د وخت راتېنګول

وخت خو په هر صورت کی مخته ځي او درومی . نو که هغه خراب وی صبر کوه او که ښه وی شکر کوه په دې سره به دې وخت راټینګ کړی وی

=--=

(۷۱) الهي رحمت او مرحمت

یا الله ! ستا شکر ادا کوو چی مځکه دې ګردی (کروي) او متحرکه پیدا کړې ده . چی له امله یې ورځ او شپه جوړېږی ، موسم بدلیږی ، اکسیجن تولیدیږی ، ژوند پیلیږی ، نعمت او برکت خپریږی

نو یا لویه خدایه ! ستا د بې حسابه او لایتناهي رحمتونو او نعمتونو شکر ادا کوو

=--=

(۷۲) پوهوَل او غوږ نیول

د هوښیاری او پند خبری درې کسان ښه کولی سی : لومړی عالم ؛ دوهم سپین ږیری ؛ دریېم : غم ځپلی

د دوی هره خبره سبق دی

=--=

(۷۳) مه ناوخته کوه

که ته هر څومره ګناه کار هم یې ، الله تعالی درې لاری خلاصی درته پرې ایښې دي چی ستا تر ژکندن پوری یې نه تړي : د دعا وعده ؛ د رزق ذریعه ؛ د توبې دروازه .

Downloaded from: ketabton.com

نو اوس لا وختي دی ، بیرته راستون سه او مه ناوخته کوه

=--=

(۷۴) جدي توجه

پر لاره یا په دکان ، بازار ، کور یا دفتر کی د یو شخص له خوا د الهي ذکر کول یا تسبیحات ویل داسی دی لکه په مړو کی ژوندئ ، په بیدو کی ویښ او په ناروغانو کی جوړ شخص

=--=

(۷۵) اخلاقي کنایه

یو عالم ته یو بې دینه شرابي وویل : دا شراب خو د انګورو او وربشو څخه جوړیږي ، نو ولی حرام دي ؟

عالم ورته وویل : دا ستا اودس ماتی خو هم د ډوډی څخه جوړیږي ؛ ولې يې نه خورې ؟

هغه بې دینه شرابي ډېر خړ او بې ځوابه سو

=--=

(۷۶) پر ځان او جهان بې اعتباره

اعتبار » په دوستی او خپلوی کی د اکسیجن غوندی اهمیت لری . که پر یو چا « بې اعتباره » سوې نو د « هغه دعاوی هم ښیراوی درته ښکاری ، او ښه يي هم په بدو کی شمیرې . دا ځکه چی د اکسیجن د نشتوالي له امله تړاوونه او رابطي بې تنفسه وی

نو ځان له ناکامی وژغوره ، یعنی پر اعتبار مه بې اعتباره کیږه

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۷۷)

یو مسکین ته په دې نیت صدقه مه ورکوه چی هغه ستا و صدقې ته محتاج دی ، بلکی په دې نیت یې ورکړه چی ته د الله جل جلاله مغفرت او د دې صدقې و قبلېدو ته محتاج یې

=--=

(۷۸)

فقیر ته د صدقې ورکولو له پاره په جیب کی په خورا لږ مبلغ (سِکه) پسی ګرځو . خو همدا مهال د الله تعالی څخه د جنت لوړترین مقام غواړو

څومره ناځیزه عطا کوو او څومره ستر عوض طلبوو

بېشکه چی الله رحیم او کریم دی ، مګر ته خو هم انصاف وکړه

=--=

(۷۹) کره او پخه وینا

زه د پوه انسان څخه هیڅکله نه بیرېږم ، بلکی د هغه احمق څخه بیرېږم چی د یو څو کتابونو تر لوستلو وروسته ځان عالم بولی (عثمانی سلطان عبدالحمید).

استغفرالله

=--=

(۸۰) عاجز او متواضع اوسه

Downloaded from: ketabton.com

که د ګناه کارانو او فاسقانو سره کښيني نو پر ګناهونو به زړه ور سي ؛ که د ماشومانو سره کښيني نو بې سنجشه به سي ؛ که د پاچهانو ، آمرانو او سردارانو سره کښيني نو مغرور او متکبر به سي

پس د غريبانو سره کښينه چې عاجزي زده کړې . (حضرت مجدد الف ثاني)

=--=

(۸۱) مهمه باريکي

آيا پوهيږې چې نيکمرغه کيدل ولې ستونزمن دی ؟ ځکه چې هغه خوی او سلوک نه خوشي کوو چې زموږ د بدمرغی سبب کيږی . نو امتحان يې کړه بيا وګوره !

=--=

(۸۲) د صبر او شکر پيوستون

که يو شی زموږ لاس ته راسی او شاکر اوسو خو وروسته هغه بيرته له لاسه ورکړو (که هر څه يا هر څوک هم وی) ، نو بايد دا خبره ومنو چې هماغه شی (يا کس) زموږ له پاره نه وو يا دا چې موږ د هغه له پاره نه يو . همدا فيصله په آسمان کی سوې وه خو پر مځکه اجرا سوه .

همدا د شکر او صبر د پيوستون مقام دی چې بايد ښه ورته خير اوسو

=--=

(۸۳) تېر هېر کړه

د ماضی معنی ده ورک شیً

سيند پر شا نه درومی ، او نه هم را ختلی لمر بيرته ستنيږی

موږ د حال څخه بې پروا او په ماضی پورې کلک مبنتي يو

Downloaded from: ketabton.com

خپلی ښکلې مانۍ مو پرېښې دي او د ماضی په کنډوالو پسی ژاړو

نو تیر هیر کړه

(عایض قرني)

=--=

(۸۴) ځان پالنه او عصبیت

بت ماتوَنه باید له ځانه راپیل کړو او د خپل دننه تول بتان او تعصبونه باید مات کړو (سید جمال الدین افغاني)

ځومره عالی نصیحت

=--=

(۸۵) زموږ ذلت او حقارت

یا الله ! موږ ځومره ذلیل او ناکام یو ، ځکه

ستا په کارونو کی ډیره مداخله کوو (په ناکامی سره) ؛

ستا پر فیصله ډیر انتقاد کوو (په خرابۍ سره) ؛

ستا پر قضاوت باندی خپل قضاوت کوو (په دښمنۍ سره) ؛

ستا د ارادې او فیصلې مخالفت کوو (په نهیلۍ سره) ؛

ستا پر خبره سترګی پټوو (په بې وسۍ سره) ؛

ستا پر نعمت او رحمت باندی ناشکري کوو (په سرځوړۍ سره) ؛

ستا پر قدر او تقدیر باندی شک او تردید کوو (په ناپوهۍ سره)

نو یا الله ! موږ ځومره ذلیل او مقهور یو چی تا منو ، خو ستا نه منو

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۸۶) اخلاقي کنايه

يو عالم ويلی دي : زموږ حالت داسی دی چی په کور کی د غلو له لاسه سپی ساتو ، خو له بده مرغه د نورو شيانو پر ځای مو هماغه سپی غلا سو

=--=

(۸۷) اکثريت نه بلکی حق

پر کومه لاره چی اکثريت خلک روان وی شکمن او زړه نازړه اوسه ، ځکه هغوی اغلبأ تقليد کوي نه فکر

نو د يوازي والي څخه مه بيريږه بلکی حق د ځان ملګری کړه ؛ او له ډاره هم مه ډاريږه بلکی ډار له ځانه وډاروه

=--=

(۸۸) د ماضي بدلون ؟

ډيرئ خلک وايی چی ماضي (يعنی تيره زمانه) هيڅ نه بدليږی . مګر په حقيقت کی بدليدای سی . وګورئ د نن په عمل سره د ماضي (يعنی پرون) عمل بدلولای سو . که د يو چا ماضي په کفر کی وه ، خو همدا اوس کلمه ووايی نو مسلمان سو . يعنی که يو څوک په حال زمانه کی (يا نن) مؤمن وی نو په ماضي کی هم مؤمن سو . که يو ګناه کار توبه وکړي نو د نن په « ښه » عمل سره يی د پرون « بد » اعمال هم بدل کړل

پس راځی چی په يوه پاکه اراده سره خپله ماضي بدله کړو

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۸۹)   یو عالم ویلی دي

« ! تر بوټونو وروسته چې موږ بل شی ډیر تر پښنو لاندی کوو هغه انسانیت دی »

نو د ځاني ګټی له پاره باید نور پایماله نکړو

=--=

(۹۰)   سمندر په کوزه کی

د حسن بصري (رح) څخه یې وپوښتل چی د مومن راحت چیری دی ؟

هغه ورته وویل چی که غفلت ورڅخه سوی وی نو په سجده کی دی او که ګناه ورڅخه سوې وی نو په توبه کی دی

سبحان الله ، د ناکامی څخه د نجات څومره لنډ فارمول

=--=

(۹۱)   بې ګټی مجلسونه

د غیبت ، حسد ، تهمت ، ځان پالنی او درواغ ویلو د مجلسونو څخه دا ډیر ښه دی چی یوازی اوسې نسبت دې ته چی د ناکسو او ناقِصو دوستانو دغسی مجلسونو ته ورسې

=--=

(۹۲)   انساني خوښی

باد پکه په خپله باد نه جوړوي تر څو موږ ته یې راوشړي . بلکی باد له مخکی څخه موجود وی خو پکه هغه ته ګړندی حرکت ورکوی او پر موږ یې راپوری وهی (را شړي)

د انسانانو خوښی هم بالکل همداسی وی چی تل زموږ شا وخوا ته موجود او ساکن دي . بس د هغو منبع ته د

Downloaded from: ketabton.com

يو خوځښت ورکولو اړتيا ده تر څو دا حرکت په محيط کی خپور او ګړندی سی . موږ دغه تحرک ته سخت اړ يو ، نه زور او تزوير ته

=--=

(۹۳) د اوښکو څپې

پر بالښت اوښکی تويول ستا حالت نه بدلوي (يعنی ګټه نلری) ، خو پر مصله اوښکي تويول ستا حالت بدلوي يعنی هغه څو څاڅکی ستا پريشانی په ځان کی ډوبوي ! امتحان يې کړه

=--=

(۹۴) دعا د سکون دروازه ده

يو څوک دې ډير ياديږی ؟ ورسه او ويې وينه ! نسي کيدای ؟ په وتس اپ ، وايبر کی ورسره وګوره !

هغه کار نه کوي ايميل او فېسبوک خو سته ! دا هم نه کيږی ؟ ټليفون ورته وکړه ! هغه هم نه کيږی ؟

خط ورته وليکه دا هم نه کيږی ؟

نو دعا خو حتمأ ور رسيږی او ستا سکون حاصليږی ، امتحان يې کړه

=--=

(۹۵) اغزن لوږئ

په کومه ټولنه کی چی « هر شی » او « هر عمل » جاري وی ، هغه ټولنه په اغزيو کی رهي وی

چی زموږ ټولني خو به همدا لوږئ نه وی اخيستی ؟

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۹۶)　　لا تر کله ؟

اې سرکښ نفسه ! لا څه ته منتظر يې ؟ کله توبه باسې ؟ ولی توبه ځنډوې ؟

که همدا اوس مرګ درته راسي نو الله ته به څه ځواب ورکوې ؟

آیا ورته وایې چې ځوان وم ؟ ورته وایې چې یو ځل زوړ سم ؟ ورته وایی چې هیره می سوه ؟ ورته وایې چې پوه نه سوم ؟ څه ورته وایې ؟ آیا کومه پلمه لرې ؟

که پلمه او حیله کوې نو افسوس ستا پر حال ! که هوس دی نور دې بس دی . لطفاً پر ځان مه ناوخته کوه

=--=

(۹۷)　　پام چې باد دې یو نسي

نن چې خلک ستا هغه صفتونه او ښه خویونه بیانوي چې په تا کی نسته ، نو سبا به پر تا هغه الزامونه او تهمتونه هم تړي چې په تا کی نسته

=--=

(۹۸)　　د الفاظو اثر

الفاظ د بنده غلام وی مګر تر ویلو وروسته بنده د الفاظو غلام سی . الفاظ او کلمات مړه زړونه ژوندي کوی او ژوندي زړونه هم مړه کولای سي . د الفاظو غلط استعمال « رحمت » په « زحمت » سره بدلولی سی او

دعا » په « دغا » سره «

نو الفاظ د فکر لباس دی چې باید خپل فکرونه پرې ملبوس او ملفوف کړو

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۹۹)   ښکنځل او پوچ الفاظ

یو عالم ویلی دي :

په حقیقت کی بی سوادي له منځه نه ده تللې بلکی بېسوادانو صرف لیکل او لوستل زده کړي دي

=--=

(۱۰۰)   ښځه د کور بي بي ده

ځینی خلک وایی چی ښځه کور نلری (ځکه د پلار په کور کی میلمنه وی ، د میره په کور کی بیګانه وی ، د اولاد په کور کی اضافه وی) . خو داسی نه ده بلکی هر کور بیله ښځی څخه اصلاً کور نه دی

=--=

(۱۰۱)   روحي سکون

یو عالم ویلی دي : کله چی یوه سوم چی ډیرئ خپلوان می غرض او مرض لری نو خپل رب ته مخ اړول ډیر راته آسانه سو ؛ بېغمه او روحاً آرام سوم

=--=

(۱۰۲)   نېک عمل تلپاته وی

تر مرګ وروسته زړه لس دقیقې ژوندی پاته وی ؛ دماغ شل دقیقې پاته وی ؛ سترګی څلور ساعته پاته وی ؛ پوست پنځه ورځی پاته وی ؛ هډوکی دیرش ورځی پاته وی

خو نېک عمل تلپاته وی ! بس یوه پاکه اراده او فیصله غواړي

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۰۳) اخلاقي كنايه

د يوې ركشا پر شا عجيبه جمله ليكلې وه : هارن كرار واهه ، ولس بيده دى

=--=

(۱۰۴) آسانه اجر او ثواب

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلى دي

د كمزوره انسان مرسته كول صدقه ده (ابن حبان ۳۳۷۷)

د يو غمجن محتاج سره مرسته كول صدقه ده (نسايى۲۵۳)

دوارِى مرستى كښ شمير انواع لرى . نو څومره ارزانه او آسانه ثواب

=--=

(۱۰۵) روغتيا ساتنه

ابن سينا څومره عالى او علمى خبره كړې ده : هر شى لږ يې دوا ده ، متوسط يې غذا ده ، خو ډير يې زهر دى

سبحان الله ! څومره عيني او عملي نسخه

=--=

(۱۰۶) اخلاقي كنايه

يو بې پروا ځوان په ملنډو سره يو مسكين او كمزوره بابا ته وويل چى له ليرى مى فكر وكړ چى ښځه يي

Downloaded from: ketabton.com

بابا ځواب ورکړ چی ما بیا له لیری ولیدې نو فکر می وکړ چی نارینه یې

=--=

(۱۰۷) اخلاقي کنایه

یو بې پروا ځوان په ملنډو سره یو مسکین او کمزوره بابا ته وویل چی له لیری می فکر وکړ چی ښځه یې

بابا ځواب ورکړ چی ما بیا له لیری ولیدې نو فکر می وکړ چی نارینه یې

=--=

(۱۰۸) د معاشرت آداب

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : د غیر مسلمانانو د سلام په ځواب کی وعلیکم وایاست

(صحیح بخاري ۲۹۳۵)

=--=

(۱۰۹) د انسان انسانیت مهم دی

د خرابو خلکو تر هیرولو او د ښو خلکو تر لټولو خو دا بهتره ده چی د خلکو خرابی خبری هیری کړو او د هغوی ښې خبری ولټوو

دا ځکه چی انسان ثبات نلری، یعنی خراب خلک ښه کیدای سی او ښه خلک خراب کیدای سی

پس له ګناه باید کرکه وکړو نه له ګناه کاره

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۱۱۰) خورا ستر او خورا کوچنی

یو عالم ویلی دي :

» دی او تر ټولو کوچنی امتحان ورکونکی د الله جل جلاله تر ټولو ستر امتحان اخیستونکی الله جل جلاله «

خو موږ لا بیا هم ؟

=--=

(۱۱۱) د قرآن مجید یوه معجزه

د قرآنکریم د نزول پر مهال نه پوهنتون و ، نه پوهنځی ، نه د حساب ماشین و او نه هم کمپیوټر .

رسول الله صلی الله علیه وسلم سواد نه درلود ، نه یې مکتب یا پوهنتون لوستی و او نه یې هم د حساب ماشین یا کمپیوټر درلود

څه وخت چې قرآن شریف نازل سو ، د هغه مهال انسانانو د نننی تکنالوژی په اړه په خپلو ذهنونو کې د هغه خاکه هم نه سوای تصور کولای

قرآنکریم د هغه مهال د انسانانو ، نننیو انسانانو او آینده انسانانو د ژوندانه ټول اړخونه مدنظر نیولي دي چې دا پخپله د دې الهي کلام یوه سترتیا او معجزه ده

(مأخذ : قرآني ریاضي ، ۲۵ مخ ؛ ۲۰۰۹ ؛ (لیکوال : نثار احمد صمد واصفی

=--=

(۱۱۲) تریخ حقیقت

په کومه ټولنه کی چی کشران د مشرانو احترام نلري یا برابرئ ورسره غواړي ، د هغې ټولنی کوچنیان به هیڅکله غټان نسي او کشران به یې هیڅکله مشران نسي

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۱۳)   منفرد کردار

تل منفرد کردار لره . لکه مالکه چی شتون یې مهم نه ښکاری خو نه شتون یې ټوله خواږه بې خونده کوي

لکه بوره چی شتون یې مهم نه ښکاری خو نه شتون یې ټوله خواږه بې خونده کوی

لکه مرچ چی شتون یې اهمیت نلری خو نشتون یې ټوله مصالي بې خونده کوی

هر څوک ضعیفه او پیاوړي قابلیتونه لری . نو تر خپله وسه خو یو ادنی خدمت وکړه

=--=

(۱۱۴)   تریخ حقیقت

وایی په دنیا کی دوه ډوله غله شتون لری . یو کوچني غله چی پولیس یې نیسی او دوهم غټ غله چي

پولیس یې ساتي

نن متأسفانه هیڅ ټولنه له دې حالته ماسپوا نه ده ، ځینی لږ ، ځینی ډیر خو ځینی خورا ډیر

=--=

(۱۱۵)   د ګناه سیوری

امام غزالی (رح) ویلی دي

بیشکه د ګناه کونکو زړونه تور وی . د زړه د توروالي علامه دا ده چی

الف ـ د ګناهونو څخه بیره نه وی [ښه پوهیږی چی ګناه ده مګر کوي یې] ؛

ب ـ د اطاعت څخه سعادت نه حاصلیږی [عبادت کوي خو ګناهونه هم ورسره کوي] ؛

Downloaded from: ketabton.com

ج ـ نصیحت اثر نه کوی [نصیحت مني خو عمل نه کوی ، نو هغه پخپله بې تأثیره سو] ؛

ښه ، راځی چی اوس نو ځانونه وجداناً او بیطرفانه و ارزوو چی څنګه یو

=--=

(۱۱۶)   اخلاقي کنایه

موږ خو له خپلو ژاړو

یوه ورځ « سره زر » او « اوسپنه » سره ناست وو ، او خبری یې کولې . سروزرو اوسپنې ته وویل چی زه او ته دواړه په چکش وهل کیږو ، خو ته ولی ډیر فریاد کوې او نارې وهې ؟

اوسپنی ورته وویل چی کله دې خپل وهي نو درد هم خورا زیات وی

=--=

(۱۱۷)   د ځان بدلون د جهان بدلون دی

موږ ځان نه بدلوو خو نور په زاریو یا په زوره بدلوو ! عجیبه ده ، دغسی کسان د نورو د نجات له پاره کښتۍ جوړوي خو پخپله یې لامبو هم نه وی زده

همدا علت دی چی الله تعالی لارښوونه راته کوي چی تر څو په ځان کی (رغنده) بدلون رانه وړې ، روان حالت دې نه بدلیږی (الرعد : ۱۱)

په ربښتیا هم د ځان بدلون د جهان بدلون دی

=--=

(۱۱۸)   اوس هم ناوخته نه دی

د یوې نېکۍ په کولو سره انسان نه پرهیزګار کیږی ، خو د یوې ګناه په کولو سره حتماً ګناه کار کیږی

Downloaded from: ketabton.com

نو راځئ چې توله دا دعا بدرګه کړو : یا الله ! زما هغه ګناهونه را معاف کړه چې دعاوی می د قبلېدو څخه راګرځوي ، آمین

=--=

(۱۱۹)   په قرآنکریم عمل

فضیل بن عیاض (رح) ویلی دي :

«قرآنکریم د دې له پاره نازل سوی دی چې عمل پرې وکړو ، خو خلکو یې لوستل عمل وګرځاوه »

استغفرالله . نو که تلاوت یو ثواب لری ، عمل یې د ثوابونو زخیره ده

=--=

(۱۲۰)   قضاوت قاضي ته پرېږده

یا الله ! ما وبخښه ، ځکه د هر چا او هر شي په هکله دومره ډېر او په خپل سر قضاوت کوم چې دا می هیره کړې ده چې قاضي خو ته یې

=--=

(۱۲۱)   منفي سپما

موبایل چارجول د سکون سپما ده ؛ ټلویزیون لیدل د ثوابونو سپما ده ؛ د برق د تللو پر وخت بې صبري

کول د زغم سپما ده ؛ اسراف کول د صدقي سپما ده ؛ سګرېټ څکول یا نسوار کول د ژوند سپما ده ؛

سود او رشوت د حلالو سپما ده

نو راځئ چې په پاکه اراده او فیصله سره د ټولو منفي سپماوو څخه ډډه وکړو

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۲۲)   گناه مه درَنوَه

نه شراب په بسم الله سره حلال کیږی ؛ نه د بېگناه مسلمان وژل په الله اکبر سره روا کیږی ؛ نه د سود

ورکول یا خوړل په حیله سره جایز کیږی ، نه رشوت ورکول یا اخیستل په مجبوریت سره تلقین کیږی

نو د خدای له پاره ، د گناهونو پیټی مه درنوه

=--=

(۱۲۳)   هر یو قاضي یو

نن په هر مجلس او حتی دوه کسیزه خبرو اترو کی هم زموږ هر کس او ناکس په خپل سر وکیل دی ، قاضي دی ، مفتي دی او څارنوال دی . له ځانه قضاوتونه او فیصلې کوو . یعنی څوک قضاوت نه راځخه غواړي خو موږ پخپل سر قضاوت کوو

که موږ هر مجلس ته ځیر سو نو وبه گورو چی له بده مرغه زموږ قضاوتونه بیله محکمې دي او فیصلې مو بېله محاکمې دي

=--=

(۱۲۴)   اسلام یعنی څه ؟

یو چا د حضرت حسین (رض) څخه وپوښتل چی اسلام مختصراً راوپیژنه

هغه ورته وویل چی د خالق عبادت او د مخلوق خدمت دی

هم ذکر ، هم تسبیح ، هم استغفار او صدقه

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي

Downloaded from: ketabton.com

لا اله الا الله ويل صدقه ده . سبحان الله ويل صدقه ده . الحمدلله ويل صدقه ده . الله اكبر ويل صدقه ده . استغفرالله ويل صدقه ده

(صحيح مسلم ۱۰۰۷)

سبحان الله ، څومره ستر اجر ، وړيا ثواب او برکت

=--=

(۱۲۵)   انساني قضاوتونه

که ته نېک او ښه يې خو خلک دې بد وبولی تر دې ښه دی چی ته بد او غلط يې لاکن خلک دې ښه وبولی . ځکه د خالق قضاوت مهم دی نه د مخلوق

=--=

(۱۲۶)   فاسق او صادق

د دنيا تر ټولو « بده بايلنه » دا ده چی د يو چا په سترګو کی اوښکی ستا له لاسه وی . خو په دنيا کی

تر ټولو « ښه ګټنه » دا ده چی د يو چا په سترګو کی اوښکی ستا له پاره وی

نو ښه ګټندوی (صادق يا خادم) اوسه ، نه بد بايلونکی (فاسق او ظالم)

=--=

(۱۲۷)   قوت ، عاجزي او ژړا

حضرت علی (رض) ويلی دي : اودس د ځوانانو په رقم تازه کړه ، لمونځ د بوډاګانو په رقم وکړه او دعا د ماشومانو په رقم وکړه

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۲۸) مور ، جنت مکان

جنت وايي : مور هغه هستي ده چې زه يي هم تر قدمونو لاندي يم

دا چې د مور تر پښو لاندی جنت دی ، نو د سر او زړه به يي څومره مقام وی

سبحان الله

=--=

(۱۲۹) تجربه

که موږ تر څان د يو شتمن په ليدو سره له خدايه د شکايت پر ځای تر ځان د يو غريب په ليدو سره له خدايه شکر وکړو نو پريشانی به مو حتماً رفع او دفع سی

=--=

(۱۳۰) خورا مهم تجارت

کله چی د دنيا د مفليسی څخه په تنګ سي او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وکړه ، يعنی صدقه ورکړه او امتحان يي کړه

ته به ووايې چی هيڅ نلرم ، څه شی صدقه کړم ؟! داسی نه ده بلکی ښه خبره هم صدقه ده ، ښه رويه هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسکا هم صدقه ده ، د ضرورت ورځی ته د يو ساتلي شي ورکړه تر ټولو ښه صدقه ده...... خو پام چی په صدقه کی ريا ونکړې

نو مه ناوخته کوه ـ صدقه ردِ بلا ده

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۱۳۱)   اخلاقي کنايه

نننی حالات خو داسی دي چی تر څو رښتيا بوټونه په پښو کوی ، درواغ بيا پر نيمه نړۍ را ګرځېدلی وی

استغفرالله ، څومره سرعت

=--=

(۱۳۲)   سترګه وَر ړوند

سترګی د دنيا هر شی ليدلی سی ، خو که پخپله په سترګه کی يو شی ننوزی نو هغه هيڅ نسي ليدلی

انسان هم د نورو عيبونه ښه ترا ليدلی سی خو که کوم عيب د ده وجود ته ننوزی هغه

هيڅ نسي ليدلی بلکی ړوند وی

په رښتيا چی د قرآنکريم له مخی ځينی انسانان سترګی لری خو ړانده دي ، غوږونه لری

خو کاڼه دي ، ژبه لری خو ګونګيان دي ! استغفرالله

=--=

(۱۳۳)   د استاد درناوی

امام ابو حنيفه (رح) په يو مجلس کی ناست و چی يو هلک راغی . امام صاحب د هغه هلک د عزت له پاره ورته ودريدی . چا پوښتنه ځنی وکړه چی امام صاحب ! څنګه د دې هلک مخي ته ودريدې ؟

امام صاحب ورته وويل : دا زما د استاد زوی دی . يو وخت می د ده د پلار څخه يوه مسئله زده کړې وه . که زه د استاد تعظيم ونه کړم ، نو څنګه به د خپل علم څخه ګټه واخلم ؟

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۱۳۴)   د ښوونکي ورانی او ودانی

د ډاکټر غلطي يو انسان له منځه وړی ؛

د انجينير غلطي يو تعمير (يا پُل...) له منځه وړی ؛

د قاضي غلطي يو کهول له منځه وړی ؛

خو د معلم غلطي جامعه له منځه وړی

هو ، معلم هغه روښانه شمع ده چی ځان ويلي کوي خو رڼا خپروي . نو د معلم زحمت د ښوونکی عزت دی

زه خپلو ټولو ښوونکو او استادانو ته (چی ژوندي دي) الهي رحمت او (چی وفات دي) الهي مغفرت غواړم

=--=

(۱۳۵)   اکسيجن ستر نعمت

يو انسان د ژوندي پاته کيدو له پاره هره ورځ يو سلنډر اکسيجن مصرفوي چی بيه يې درې نيم زره روپۍ ده . د مياستي يې يو لک او پنځه زره روپۍ مصرف دی . د کاله تقريباً ۱۳ لکه روپۍ کيږی . اوس که د يو انسان ټول ژوند ۶۰ کاله وبولو نو په دومره موده کی به دا لګښت اته اويا (۷۸) مليونه روپۍ سی

خو الله تعالی دومره ګران بيه او حياتی ماده بالکل وړيا راکوي او موږ هيڅ نه خبروي .

« نو ته لا د الله تعالی کوم کوم نعمت نه منې »

=--=

(۱۳۶)   پر الله تعالی هغه کسان ګران دي چی

دعا لری خو ادعا نلري ؛ روا لری خو ريا نلري ؛ وفا لری خو جفا نلري ؛ اخلاص لري خو اختلاس نلري ؛ عاجزي لري و لويي لري.

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۳۶)   ازلي دښمن

ښايي ځينې کسان امريکا ، برتانيه ، روسيه ، اسراييل.... د بشر تر ټولو ستر دښمنان وبولی . خو دوی يوازی د انسان دا دنيا خرابولی سی . اصلي دښمن بل دی چی تر دوی ډير خطرناک دی . هغه کولای سي چی د انسان دنيا او آخرت دواړه خراب کړی

دغه ستر او خطرناک دښمن « ابليس » نوميږی چی لقب يې « شيطان » دی . دئ تر ټولو ستری وسلې او تجهيزات لری . آن يوه ثانيه هم د انسان سره له جنګه نه بېکاره کيږی

نو زموږ جنګ د دغه لعين دښمن سره فرض دی

=--=

(۱۳۷)   تاوان خپل ګټه د بل

زموږ او ستاسو شتمني هغه ده چی آخرت ته يې وليږو . څه چی په دنيا کی راڅخه پاتيږی هغه زموږ نه ، بلکی د وارثانو مال دی

=--=

(۱۳۸)   الله تل په ياد لره

دا مه هيروه

د خوښی او ښادی پر مهال ثنا او ستايل د (الله جل جلاله)

د سختی او بيچارګی پر مهال ميندل د (الله جل جلاله)

د آرامی او سوکالی پر مهال لمانځل د (الله جل جلاله)

د نا آرامی او بېقراری پر مهال توکل (الله جل جلاله)

Downloaded from: ketabton.com

د تشکرئ او مهربانی پر مهال یادول د (الله جل جلاله)

د عذاب او مصیبت پر مهال پناه لرل د (الله جل جلاله)

نو تل او په هر حالت کی الله مه هیروه چی الله هم تا هیر نکړی

=--=

(۱۳۹) **آسانه نسخه**

دا کوښښ مه کوه چی تر نورو ښه سي ، بلکی دا کوښښ کوه چی تر پخوا ښه سي

تجربه يې کړه بيا وګوره

=--=

(۱۴۰) **د (۷) ستر اهمیت**

اووه زموږ په ژوند او حتی عبادت کی ستر رول لری مثلاً

آسمانونه اووه دي ؛ په قرآنکريم کی همدا اووه اسمانونه هم اووه ځله ذکر سوي دي ؛

د قرآنکريم د لومړني سورت (الفاتحه يا الحمدلله) آيتونه اووه دي ؛

رنګونه اووه دي ؛

د هفتي ورځی اووه دي ؛

د اتوم مدارونه اووه دي ؛

پر کعبه اووه واره طواف کوو ؛

د صفا او مروا تر منځ اووه واره تګ راتګ کوو ؛

جمرات يعنی شيطان اووه ځله په شګو (وړو ډبرو) ولو او هر ځل اووه شګی وی ؛

د دوږخ دروازې اووه دي او ډير نور

Downloaded from: ketabton.com

مأخذ : قرآني رياضی (۳۴۴ مخ) ؛ مؤلف : نثار احمد صمد واصفی ، ۲۰۰۹

=--=

(۱۴۱) الله تعالی نن شاهد خو سبا قاضي دی

نو د ګناه څخه وبیرېږه هغه هم د شاهد په مخکی ، هغه شاهد چی سبا پخپله ستر قاضی دی او فیصله کوي

=--=

(۱۴۲) توجه او پاملرنه

کله چی ټولنیزي رسنی مثلاً فیسبوک استعمالوو ، باید جداً متوجه اوسو چی زموږ الفاظ زموږ اصلي څېره معرفي کوي او هم زموږ د کورنی تربیې نمایندګي کوي ، او هم زموږ اخلاقي مقام ټاکي

نو څومره باید پام وکړو چی خپل شخصیت سم معرفي کړو

=--=

(۱۴۳) علم او جهل

که زما علم ما ته د انسان سره مینه او محبت نسي راښودلی نو یو جاهل تر ما زر واره بهتر دی

(مولانا جلال الدین بلخي)

=--=

(۱۴۴) پر ځان او ټولنه احسان

Downloaded from: ketabton.com

ځومره وخت چی پر نورو باندی په انتقاد کی مصرفوې ، هغومره وخت د خپل ځان په اصلاح کی مصرف کړه .
ځکه د نورو اصلاح ستا اختیار نه دی ، مګر خپله اصلاح دې په خپل اختیار کی ده

دا به دې پر ځان او ټولنه لوی احسان وی

=--=

(۱۴۵) **موازی نن لرې**

ډاکټر عایض قرني څه ښه ویلی دي : ژوند په اصل کی همدا نن ورځ دی . پرون مړه سوې ده ،

سبا لا زوکېدلې نه ده

نو همدا نن لرې چی ژوند لرې

=--=

(۱۴۶) **عقیده او حقیقت**

یو عالم ویلی دي : عقیده کیدای سی چی زما عقیده وی ، ستا عقیده وی ، د فلاني عقیده وی ؛

خو حقیقت نسي کیدای چی زما حقیقت وی یا ستا یا د فلاني حقیقت وی

حقیقت اصلاً د هیچا مربوط نه دی بلکی آزاد او د ټولو دی

له همدې امله خلک تل د عقیدې په سر جنګیږی نه د حقیقت په سر

استغفرالله

=--=

(۱۴۷) **عواطف**

Downloaded from: ketabton.com

کله چی ګناه کار انسان وژړل ، نو پوه سه چی خپل پیغام یې تر الله تعالی پوری ورساوه

مګر کله چی د چا په سترګو کی قحطي راغله نو پوه سه چی زړه یې سخت سوی دی . ظالم دی ، ترې ګوښه سه او احتیاط ورسره کوه

=--=

(۱۴۸) ستا یې له خیره چی ناحقه ویاړې ؟

که ته ښکلی یې مه پرې نازیږه ، ځکه دا ښایست خو تا پخپله نه دی جوړ کړی ؛

که ته د یو خاص قوم یا نسل څخه یې په دې هم فخر مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی اختیار کړی ؛

که ته د یو شتمن یا واکمن اولاد یې په دې هم ویاړ مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی ګټلی

نو ستا کمال دا دی چی په اخلاقو دې وویاړه ، په لیاقت دې وویاړه ، په خدمت او صداقت دې وویاړه چی دا به ټول تا پخپله ګټلی وي . همدا د اسلام لاربښوونه او غوښتنه ده

=--=

(۱۴۹) فکر او شکر

پریشاني او آساني د یوې سکې دوه مخه دي . دواړه د انساني ژوندانه حتمي اجزا دي . نو په پریشاني کی فکر او په آساني کی شکر کوه

=--=

(۱۵۰) خورا مهم تجارت

کله چی د دنیا د مفلیسی څخه په تنګ راسي او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وکړه ، یعنی صدقه ورکړه . امتحان یې کړه

Downloaded from: ketabton.com

ته به ووايې چې هيڅ نلرم ، څه شی صدقه کړم؟! داسی نه ده ، ښه خبره هم صدقه ده ، ښه عمل هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسکا هم صدقه ده

=--=

(۱۵۱)   وخت راتېنګوه

همدا نن ستا هغه سبا دی چې پرون ورته په طمع وې . نو ځان د پرون او سبا تر منځ مه ځوړند کوه ، بلکی څو ثانيې يا څو دقيقې يا څو ساعته وروسته به همدا « نن » هم درڅخه « پرون » سی

=--=

(۱۵۲)   ډير بې انصافه نه يو ؟

که ټلويزيون خراب سی وايې ماشومانو خراب کړ ؛ خو که ماشومان خراب سي وايې ټلويزيون خراب کړل

په دوارو حالاتو کی ملامت موږ پخپله يو ، خو پر معصومو کوچنيانو يې تاوانوو

نو هر څه مو همداسی وبوله . ښايی اصلی علت يې زموږ بې باکي وی ، يا بې غوري وی ، يا بې وسي وی چې داسی حالت رامنځته سوئ وي

=--=

(۱۵۳)   د جاهل ضديت

په يوه دليل می څلوېښت پوهان قانع کړل ؛ خو په څلوېښت دليله می يو جاهل هم قانع نکړ

(مولانا جلال الدين بلخی)

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۱۵۴) ودرېږه او شا ته وګوره

د غلطيو په منلو ، زړه سمَوَلو او ګناه پرېښودلو کی ځنډ مه کوه ، ځکه لاره چی څومره اوږدېږی راستنېدل هغومره ګرانېږی

=--=

(۱۵۵) د ناپوهانو حق

متل دی چی د عقل وږی او د پيسو موړ نسته . علما وايی چی پر موږ ناپوهان درې حقونه لري

لومړی ـ صبر او زغم : د هغوی هر ډول ناوړه چلند به زغمئ او تحمل به کوئ

دوهم ـ شفقت او مهرباني : که د هغوی څخه کوم غلط او ناسم کار ووينئ نو د کرکې پر ځای به شفقت پر کوئ

دريم ـ لارښوونه او متوجه کول : د هغوی دريم حق دا دی چی سمه لارښوونه به ورته کوئ ، خير دی که هغوی يې مني يا نه

هو ، که موږ او تاسو دا مجربه نسخه د هری ورځی تلن لاره وګرځوو ، يعنی د ناپوهانو حق ادا کړو ، نو دنيا او عقبا به مو ځلانده وی

=--=

(۱۵۶) د سولې آرمان

سوله د هوا د تنفس په شان هر انسان ته ستر اهميت لري . « او سوله ښه ده » (النسأ ۱۲۸) . که د اسلام مبارک لفظ رېښنه وڅېړل سي نو د عربي ژبې د « سِلم » څخه اخيستل سوی دی ، چی د سولې او امن معنی لري . نو ځکه اسلام د سولې او امن دين دی

په لغوي معنی سوله او امن سم والي ، کره والي ، د دوو خواوو تر منځ د دښمنی پای ته رسولو او پخلا کولو ته وايي. د ادبي پلوه سوله روښا ده ، سپينه ورځ ده ، سمسورتيا ده ، شتمني ده ، نيکمرغي ده ، ښيرازي ده ، آرامي او سوکالي ده ، سرلوړي ده ، خپلواکي ده او ټولواکي ده . نو د ژوند اخيستلو پر ځای ژوند ژغورل پکار

Downloaded from: ketabton.com

دی

د همدغسی حقیقي سولې په امید

=--=

(۱۵۷)   د سولې آرمان

سوله د هوا د تنفس په شان هر انسان ته ستر اهمیت لري . « او سوله ښه ده » (النسأ ۱۲۸) . که د اسلام مبارک لفظ ریښنه وڅیړل سي نو د عربي ژبې د « سِلم » څخه اخیستل سوی دی ، چې د سولې او امن معنی لري . نو ځکه اسلام د سولې او امن دین دی

په لغوي معنی سوله او امن سم والي ، کره والي ، د دوو خواوو تر منځ د دښمنۍ پای ته رسولو او پخلا کولو ته وایي. د ادبي پلوه سوله روڼا ده ، سپینه ورځ ده ، سمسورتیا ده ، شتمني ده ، نیکمرغي ده ، ښیرازي ده ، آرامي او سوکالي ده ، سرلوړي ده ، خپلواکي ده او تولواکي ده . نو د ژوند اخیستلو پر ځای ژوند ژغورل پکار دی

د همدغسی حقیقي سولې په امید

=--=

(۱۵۸)   د دعا اړتیا

یو چا د کوم بزرګ او زاهد څخه وپوښتل چې که زموږ قمست له مخکی څخه لا لیکلی وی ، نو د دعا کول څه ضروري او حتمی ده ؟

شیخ ورته وویل چې کېدای سی ستا په قسمت کی همدا لیکلي وی چی کله یې وغواړې نو درکول سي

سبحان الله

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۱۵۹) د انسان او رحمان رضايَّيت

يو پاچا د نصيحت او پند اوريدلو ډير شوقي و . نو يو متقي او بزرګ ته يې وويل چې داسې نصيحت راته وکړه چې انسان او رحمان دواړه راڅخه راضي سی

عالم ورته وويل چې ډيره ساده خبره ده او هغه دا چې د ورځې فقيرانو او محتاجانو ته کومک ورکوه چې انسانان درڅخه راضي سی او د شپې پخپله د الله تعالی څخه فقر کوه چې الله تعالی درڅخه راضي سی

هو ، دا نو دنيوي او اخروي برى دى . الله تعالی دې يې د هر شتمن ، هر سياست وال او هر لوړچارې په نصيب کړی، آمين

=--=

(۱۶۰) رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلی دي

د هر خاين له پاره به د قيامت په ورځ يوه جنډه وی چې د هغه د خيانت د نښې په توګه به

(يې پر شا) نصب وی (صحيح بخاري (۳۱۸۸)

استغفرالله ، ځومره به رسوا او ذليل وی

=--=

(۱۶۱) فاني ژوند

حضرت علی (رض) فرمايلی دي چې ژوند فقط دوې ورځی دی . يوه ورځ ستا په ګټه او بله يې ستا په زيان ده

نو په هغه ورځ چې ستا په ګټه ده « غرور » مه کوه او په هغه ورځ چې ستا په زيان ده « صبر » کوه

په رښتيا چې د برياليتوب عملی نسخه ده

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۱۶۲) د حالاتو جبر

ځینی وختونه پېښه خوله اختیاري نه بلکی مجبوري وی ، ځکه چی درواغ ویل نه غواړې خو رښتیا بیا ویلی نسي

=--=

(۱۶۳) اخلاقي کنایه

اسلام (یعنی قرآن او احادیث) راته وایی چی په محشر کی به یو د بل په غم کی هیڅوک هم نه وی بلکی هر څوک به صرف د ځان په غم کی وی

متأسفانه خلکو خو همدا اوس لا دغسی حالت راپیل کړی دی

استغفرالله

=--=

(۱۶۴) یو عالم څه ښه ویلی دي

که ظالم او مجرم ته د هغه د ظلم او جرم سزا ورنکړه سي نو هغه سزا به پر ګرده تولنه تقسیم کیږی

استغفرالله

=--=

(۱۶۵) تلپاته معجزه

په نړی کی هیڅ داسی کتاب نسته چی ۱۴ پیړی دې په دومره اصلی او خالص حالت کی ساتل سوی وی لکه قرآنکریم

سبحان الله

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۶۶) د مځکی د سطحی او بطن فرق

عجيبه دنيا ده . په ژوند کی د ټولو انسانانو نومونه او لباسونه بيل بيل وی . يو شتمن وی بل غريب ، يو بې مقامه وی بل لوی مقامه ؛ يو انجينير وی بل ډاکتر ؛ يو استاد وی بل شاګرد ؛ يو سوداګر وی بل سوالګر

خو تر مړينی وروسته د ټولو يو نوم وی : مَيَت (يعنی مړئ) يا جنازه

د ټولو يو ډول قبر وی ، د ټولو يو ډول کفن وی ، د ټولو يو ډول لحد وی هغه که شاه دی يا ګدا

په رښتيا هم تر مځکی لوړ او تر مځکی لاندی يوه او بله دنيا ده ، خو واټن يې فقط يو نيم متر دی

=--=

(۱۶۷) ذهني زوال

د احسان او ښېګڼې په کولو سره ټوله چُپ وی . خو که دې کومه غلطي وکړه نو حتی ګونګی هم پر خبرو راځي

استغفرالله

=--=

(۱۶۸) عجيبه دوولس

دا هم د (۱۲) په باره کی لنډ او جالب معلومات

ورځ ۱۲ ساعته ده ؛ شپه ۱۲ ساعته ده ؛ کال ۱۲ مياشتی دی ؛ سبحانه و تعالی ۱۲ حروفه دی ؛

القرآن المجيد ۱۲ حروفه دی ؛ لا اله الا الله ۱۲ حروفه دی ؛ محمد رسول الله ۱۲ حروفه دی ؛ ابوبکر الصديق ۱۲ حروفه دی ؛ عمر ابن الخطاب ۱۲ حروفه دی ؛ عثمان ابن عفان ۱۲ حروفه دی ؛ علی بن ابی

Downloaded from: ketabton.com

طالب ۱۲ حروفه دی او داسی ډیر نور . سبحان الله

=--=

(۱۶۹)   د طبیب خبرتیا

زه په ټولو مخلوقاتو کی د غوایی څخه ډیر بیریږم . ځکه ، هغه عقل نلری خو ښکر لری

(ابن سینا)

=--=

(۱۷۰)   کامل ایمان

د نوح (ع) زوی په جهنم کی ؛ د ابراهیم (ع) پلار په جهنم کی ؛ د لوط (ع) میرمن په جهنم کی ؛

د رسول الله صلی الله علیه وسلم اکا ابولهب په جهنم کی . خو د فرعون غوندی عظیم کافر میرمن آسیه په جنت کی

دا چی ځوک د چا څه دی ، الله تعالی یې پروا نه کوی بلکی الله عزوجل یوازی د شِرک او کفر څخه پاک ایمان ته اهمیت ورکوی

=--=

(۱۷۱)   د غوسي ختمَوَل

پیغمبر علیه السلام فرمایی : ما ته یوه داسی کلمه معلومه ده که یې غصه کونکی ووایی نو غصه به یې لیری سی . که هغه « اعوذ بالله من الشیطان الرجیم » ووایي

(صحیح بخاري ۶۱۱۵)

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۷۲)　**دنیاداري او بې غوري**

موږ چې کله د یو چا واده یا ښادۍ ته ورځو نو د پیسو یو پاکټ د ځان سره اخلو او ورکوو یې . خو که مو یو دوست په روغتون کی په ناوړه روغتیایی حالت کی بستر وی ، یا هلته بې کسه پروت وی نو د پیسو پاکټ نه ور وړو (بلکی احیاناً میوه یا ګیډۍ ور وړو) ، حال دا چې هغه او کورنۍ به یې پیسو ته سخت اړ وی

عجیبه ده ، هلته دنیاداري او دلته بې غوري ! همدا دود باید پیل او عام کړو

=--=

(۱۷۳)　**جابران او ظالمان**

زموږ په ټولنه کی تر ټولو بد او ظالم انسان هغه دی چې نور خلک یې له بیری احترام کوی

استغفرالله

=--=

(۱۷۴)　**له مرګه ویره**

اصلی او واقعی مسلمان هیڅکله د مرګ له یاده نه بیریږی ،

دا ځکه چې مرګ حق دی او د حق منل پر هر مسلمان فرض دی . او بل دا چې یو مؤمن ځکه

د مرګ له یاده نه بیریږی چې اسلامي ارکان او فرایض یې پر ځای کړي وی

خو د دې برعکس د مرګ له یاده هغه کسان بیریږی چې اسلام یې خورا لږ او یا هیڅ نه وی

عملي کړی ، نو دغسی انسان د خپلو ګناهونو له امله د مرګ له یاده بیریږی

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۷۵)   د ځان جاسوس

احمق او کم عقل انسان ځان ته ضرر او نورو ته ګټه رسوي ، یعنی ځان په لوی لاس د بل په واک کی ورکوی . پس د ځان جاسوس دی

=--=

(۱۷۶)   انحرافي لورئ

موږ ډیرئ د افراط په غیږ ورغلي یو که هغه اختلافات دي ، که الزامات دي او که احساسات دي . نو اختلافات باید د نظریاتو سره وی نه د شخصیاتو سره ، او د هغه وضاحت په دلیل سره وکړو نه په تذلیل سره

=--=

(۱۷۷)   اول ځان بیا جهان

که سمون او بدلون ونکړو ، نو ډوبیږو او ختمیږو . پس د غرقېدو د مخنیوي له پاره باید اول په ځان او خپل ژوند کی بدلون راوړو ، نه په نورو کی . خو موږ اول نور بدلوو

=--=

(۱۷۸)   مهمه باریکي

یو عالم څومره مهم راز ویلی دی : عمل (کردار او سلوک) یوازینی هغه نیالګی دی

چی تخم یې « د مځکی پر مخ » او میوه یې « تر مځکی لاندی » حاصلیږی

سبحان الله

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۷۹)   د درواغو تعفن

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : کله چي څوک درواغ وايي نو د درواغو د بد بويی څخه

يی (د رحمت) ملایکه يو ميل ليري ځي (ترمذي ۱۹۷۲)

استغفرالله

=--=

(۱۸۰)   مُستريح او مُستراح

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : « کله چی مومن بنده وفات سی نو د دنيا د زحمتونو څخه د مړينی په ذريعه راحت حاصلوي [مستريح سی] . خو فاجر انسان چی مړ سی نو د هغه له لاسه ښارونه ، (بندګان ، ونی او حيوانات راحت سی [مستراح سی] . » (صحيح بخاري ۶۵۱۲

څومره ستر حقيقت ! نن موږ عملاً ګورو چی هر نيک شخص په خپل وفات سره د دنيوي بدمرغيو او زحمتونو څخه نجات مومي خو د بدعمله ، شرير او ظالم انسان په مړينه سره اولس او مظلومان د هغه له شره بېغه سی

مګر نن ډيرئ کسان د « مړه شرير » ستاينه کوی خو « مړ مومن » غندي ، استغفرالله

=--=

(۱۸۱)   متوجه اوسه

که خپل نفس د خير په کارونو کی لګيا نکړې ، نو هغه به دې ضرور د شر په کارونو کی بوخت کړی

(اشفاق احمد)

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۱۸۲)   نا امني

تر ټولو بد وطن هغه دی چې وطنوال یې په امن کی نه وی (حضرت علي رضي عنه)

نو یا لویه خدایه ! بد ترین وطن مو بهترین وطن کړه ، آمین

=--=

(۱۸۳)   له غمه بې غمیٔ

رسول الله صلی الله علیه وسلم چې به کله د یو غم یا مصیبت سره مخامخ سو نو نفل لمونځ به یې کاوه .

(رواه احمد او ابو داود)

نو راځی چې موږ هم دغم غلطولو دغه بهترینه طریقه خپله کړو

=--=

(۱۸۴)   ترخه حقایق

که یو چا د بل په صداقت کی شک کاوه نو دا دروغجن دی ، که نه صادق دی ؛

که یو چا په مجلس کی په هره موضوع کی ځان هرکاره او پوه باله نو جاهل دی ، که نه عالم دی ؛

که یو چا پر بل ډیره بد ګوماني کوله نو په زړه تور دی ، که نه په زړه پاک دی

همدا زموږ د ټولنی یو څو ترخه حقایق دي

=--=

(۱۸۵)   د زړه داړ او سکون

Downloaded from: ketabton.com

پیغمبر علیه السلام فرمایی : هر وخت چي دې اراده وکړه چي د یو چا عیب بیان کړې ، نو خپل عیبونه در په یاد کړه

(صحیح بخاري)

=--=

(۱۸۶) د علم انفلاق

د یو عارف څخه یې وپوښتل چی علم کله ماتیږی او کمیږی ؟

ول کله چی ملنګ یا درویش فقر وکړی ، شاعر غرض او مرض ولری ، ملا تاجر او کاروباري سی ، پوه او عالم د دنیا شوقي سی نو دا هغه وخت دی چی علم به تجزیه کیږی

=--=

(۱۸۷) عظیم نعمتونه

د بدن هر غړی ستر نعمت دی . مثلاً زړه یو اتومات ماشین دی چی نه چارجېدل غواړی نه تیل غواړی ، نه موبلایل غواړي ، نه برق او نه ګاز غواړی چی په وچلیږی . زړه هره ورځ یو لک ، درې زره او شپږ سوه اتیا (۱۰۳۶۸۰) واره غورځی او ضربان کوی

همدا رنګه سترګی ، پزه ، غوږونه ، ژبه ، سږي ، پښتورګي ، معده ، کولمې ، اینه ، توریٔ او هر غړی مدنظر ونیسه چی څومره ستر نعمتونه دي . دا ټول وړیا دي ، پخپله کار او خدمت کوی

!فَبِأَيِّ آلاء رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

=--=

(۱۸۸) ستر احسان

Downloaded from: ketabton.com

که یو چا ته داسی جمله ووایې یا داسی خبره وکړې چی له امله یې هغه شخص الله تعالی ته یو څه ورنږدې سي او بدي یې یو څه لږ سی ، نو په نن عصر کی دا یوه ستره نیکي ده چی د هر چا نه په نصیب کیږی

څومره آسانه ! بس یوه پاکه اراده غواړی

=--=

(۱۸۹)   **شا ګرځ**

کله چی دې ګناه ته زړه وسی نو دا د دې دلیل دی چی الله تعالی درڅخه ناراضه سوی دی . نو ژر « یُوو ترن » وکړه یعنی بیرته راوګرځه

اخ ، د ژوند خاطرې

کله کله د هغو ورځو په باره کی خاندو چی ژړل به مو .

خو کله کله بیا د هغو ورځو په باره کی ژاړو چی خندل به مو

(هاروکی موراکومی)

=--=

(۱۹۰)   **دا ولی ؟**

دا ولی ډېر خاندو مګر لږ خوشحاله یو ؟

خورا ډېر درواغ وایو خو بیخي لږ نتیجه اخلو ؛

بل ته لاره ښیو خو پخپله بې لاري یو ؛

جنګ ډیر بد ګڼو خو سوله په جنګ راولو ؛

غیبت مو عادت کړی ، عبادت مو بدعت کړی دئ

ځواب یې الذاریات ۵۶ او طه ۱۲۴ راته وایی

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۹۱)   د معاشرت له آدابو څخه

د یو کور پر دروازه داسی ښکلي جمله لیکلي وه : دا چی زنګ دي ووهه ، لږ صبر خو وکړه . دننه ناست انسان راروانیږی نه دا چی را الوزی

=--=

(۱۹۲)   عجیبه ده ؟

زموږ پر خپل بدن ماران او لړمان ځوړند دي خو پروا نه کوی ، مګر د بل له بدنه د مچ او غوماشی د شړلو په فکر کی یو (خپل لوی عیب هیڅ خو د بل کوچنی عیب هر څه .) استغفرالله

=--=

(۱۹۳)   پخه او کره وینا

انګریزی متل دی چی وایی هغه څه وکړه چی صحیح (حقیقت) وی او هغه څه مه کوه چی آسانه وی ، یعنی

Do what is right, not what is easy

=--=

(۱۹۴)   الهي رحمت

د ابن سینا څخه یي وپوښتل چی ژوند څنګه درباندی تیریږی ؟

Downloaded from: ketabton.com

ده ورته وویل چی د ګناه کاری سره سره د الله تعالی دومره نعمتونه راباندی اوري چی نه پوهیږم د الله تعالی شکر د څه له رویه ادا کړم ، آیا د نعمتونو پر ډیروالي یې او که د ګناهونو پر تیروالي یې ؟

سبحان الله

=--=

(۱۹۵)   یو عالم څه بنه ویلی دي

زما په لیکلې خبره هر څوک نه پوهیږی . دا ځکه چی زه احساس لیکم خو هغوی الفاظ لولی

=--=

(۱۹۶)   نوې بت پرستي

ځانپالنه (یا شخص پالنه) تر بت پرستی هم خطرناکه ده . ځکه ، بت دماغ نلري چی خراب سی (او ظلم وکړی) . خو کله چی د انسان عبادت وکړې (یعنی د ظالم امر په پټو سترګو او بېله روا دلیله عملی کړې) ، نو هغه به ضرور فرعون سي . دا هغه تریخ حقیقت دی چی روزمره یې وینو که هر جنګسالار او توپک سالار هم دی

د دې بت پرستی سبب پیسه یا عُقده یا عقیده ده . دا نوې بت پرستي ډیره خطرناکه ده

=--=

(۱۹۷)   د برکت لړبنت

پخوا به ساعت د یو یو چا سره و ، خو وخت به د ټولو سره وو ؛ نن برعکس ساعت د ټولو سره سته خو وخت د هیچا سره نسته

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۱۹۸)   الهي سزا

د هغه انسان د خاموشی یا پټي خولي څخه وبیرېږه چی تا یي زړه آزار کړی دی خو هغه هیڅ نه وایی یا هیڅ نسي کولای مګر هر څه الله تعالی ته پرېږدي . نو خبردار اوسه چی الله تعالی یي هم ژر یا وروسته بدله درڅخه اخلی

=--=

(۱۹۹)   د اضدادو مقابله

مصیبت د لوړ څخه راځی او دعا د کښته څخه ورځي . کوم یو چی پیاوړی وی ، هغه یې ګټی

=--=

(۲۰۰)   ننني دوستان

که یو چا ته اضافه له هغه ارزښت ورکوېِ چی ورته « لازم » وی ، نو ځان ته اضافه له هغه تاوان رسوېِ چی درته « لازم » وی ! دا چی بوغی (فوقانه ـ غباره) دربانډی چاودي مه خښمیږه . پخپله دېِ تر حد زیاته هوا ورکړېِ وه

=--=

(۲۰۱)   د ضمیر صیقل

حقیقت او صداقت یوازینی هغه سِکه ده چی د دنیا په هر مکان او دکان کی ډیر ارزښت او چلښت لری .

امتحان یي کړه

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۲۰۲) پر ښو تلوار پر بدو تأمل

د نن کار سبا ته مه پریږده . متوجه اوسه چی کله کله نه « بل ځل » راځی ، نه « وقفه » راځی ، نه « بل وخت » راځی او نه هم « بیا » راځی . نو له همدې موقع او فرصت څخه ګټه واخله داسی نه چی ناوخته سی

=--=

(۲۰۳) د حلال برکت

مالک بن دینار (رح) فرمایلی دي : که څوک تر یوه حرام دینار تیر سی نو دا هغه لره تر یو لک دینارو صدقه کولو هم ښه دی

=--=

(۲۰۴) رښتیا او درواغ

رښتیا حق دی او درواغ ناحق دی . رښتیا د انسان تر پیدایښت پخوا لا موجود وو ، خو درواغ موجود نه وو . یعنی حقیقت طبیعی دی خو درواغ مصنوعي دی

پس ویلی سو چی حقیقت شتون لری خو درواغ اختراع کیږی

=--=

(۲۰۵) زما خواب

پرون یو دوست پسله ډیر وخته ولیدلم او راته وې ویل چی دا څومره زوړ سوی یې . ما ورته وویل چی زه څکه د دې « الهي نعمت » څخه شکایت نه کوم چی ډیر خلک ترې محروم سوي دي

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۲۰۶)   نا آرامه انسان

انسان کالي بدلوي ، کور بدلوي ، دفتر بدلوي ، دکان بدلوي ، موټر بدلوي ، لوازم او سامان بدلوي ، دوستان بدلوي ، حتی اړيکی او خپلوی بدلوي خو بيا هم پريشانه او نا آرامه وی . دا ولی ؟

ځکه چی خپل خوی او عادت نه بدلوي

=--=

(۲۰۷)   اصلی او دايمی سکون

ما ورڅخه وپوښتل چی سکون چيری دی ؟ هغه کرار په لاس کی قرآنکريم راکړ او راته ويې ويل چی دغه دی

سبحان الله

=--=

(۲۰۸)   باطني سمون

که هګی له دباندی څخه ماته سی نو ژوند يې ختميږی خو که له دننه څخه ماته سی ژوند يې پيليږی . نو مثبت او رغنده بدلون تل له دننه څخه وی . راځی چی موږ هم خپل باطن اصلاح کړو . ځکه چی رغنده کار تل له دننه راپيليږی او دباندی بشپړيږی

=--=

(۲۰۹)   تعمق

پوهول او پوهيدل ډير فرق لری او دواړه ډير مشکل

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۲۱۰)   لا تر کله ؟

همدا اوس دې پر تېر عمر او ګناهونو د الله تعالی څخه مغفرت وغواړه . د توبې په سپیڅلو اوبو ځان ومینځه

ملاقات نږدې دی او هره شېبه امکان لري چی الله تعالی دې خپل حضور ته وغواړي . نو ښه نه ده چی په خیرنه او دوړنه څېره یې په وړاندې ودرېږې . که ته وغواړې یا نه ، که دې خوښه وی یا نه ، دا لحظه او دا صحنه حتمأ درباندی راځی .

اوس هم وختی دی . ساه لا چلیږی . پلمې بندی کړه . نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

(۲۱۱)   شتمن فقیر

کله چی ته وصیت پاڼه لیکی (یا شفاهي وصیت کوې) ، آیا خبر یې چی یوازینی څوک چی ستا د مال او دولت !یا جایداد څخه محروم پاتیږي ، هغه ته پخپله یې ؟

چا ته خپل سهم پرېږدې ؟ آیا هغه اولاد ته چی ډیر ژر به دې هیر کړی ؟ که هغه اولاد ته چی ستا د سهم یوه سلنه به هم نه درپسی خیراتوي ؟

نو اوس هم وختي دی او لا ژوندی یې ، ستا د خپل سهم زیاته برخه صدقې ته وقف کړه ، داسی نه چی ناوخته سی ! آیا پوهیږې چی صدقه خورا افضل عبادت دی ؟ نو ولی یې ضایع کوې ؟

ولی دا کار هغه اولاد ته پرېږدې چی د دنیا په کارونو کی تر غوږونو پوری ډوب دی ؟ که همداسی ونکړې نو (پوه سه چی شتمن فقیر یې (یعنی دلته شتمن او هلته فقیر

=--=

(۲۱۲)   زموږ د ټولنی دوه ترخه حقایق

ځینی کسان هر څه لری بېله لیاقته ، خو ځینی بیا هیڅ نلري بېله لیاقته

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۲۱۳)   سید جمال الدین افغاني څومره کره او پخه خبره کړې ده

غریب او مسکین عالم په خپله پوهه سره غني دی ، خو جاهل غني د خپلي ناپوهۍ له امله غریب او مسکین دی

=--=

(۲۱۴)   ځان خوځول

د نن کار سبا ته مه پریږده او ځان ته حرکت ورکړه

آیا د کامیابۍ او ناکامۍ دغه باریکي ته مو پام دی ؟

د بریالیو انسانانو له پاره په اوونۍ کې اووه « نن » موجود دي ،

«خو د ناکامو انسانانو له پاره بیا اووه « سبا

=--=

(۲۱۵)   له ډوبیدو ډډه وکړه

ځان خوشحاله ساته . ځکه په تشویش یا پریشانۍ سره د پرون مشکل قطعاً نه حلیږی بلکې د نن سکون هم له منځه ځي او د یو مبهم سبا په غیږ ورځي

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۲۱۶) د خلکو امتحانول

که د چا صبر او حوصله ازمايي نو انتقاد پر وکړه ، بيا وګوره

که د چا اخلاص ازمايې نو مشوره ځنې وغواړه ، بيا وګوره

که د چا غرور او ځانپالنه ازمايې نو خبره يې ومنه ، بيا وګوره

که د چا خوی او خصلت ازمايې نو سفر ورسره وکړه ، بيا وګوره

او که د چا سخاوت ازمايې نو پور ترې وغواړه ، بيا وګوره

=--=

(۲۱۷) ابن تيميه (رحمه الله) ويلی دي

هغه عالم دی هلاک سي چی د جاهل د پوهولو ښخه ډډه کوي او هغه جاهل دی هم هلاک سی چی د عالم له خولی حق نه قبلوي

=--=

(۲۱۸) له فتنو او جنجالو ځان ساتنه

آيا د چُپ والي يا خاموشی اهميت درمعلوم دی ؟

خاموشي ستر نعمت دی په تيره کله چی : اختلافات ډير وی ، آوازونه لوړ وی ، شخړی لاينحله وی ، علم لږ وی ، او دليل بې وسه او بې کسه وی

=--=

(۲۱۹) انسان ثابت حالت نلری

Downloaded from: ketabton.com

داستایوفسکی څه ښه ویلی دي : هر پرهیزګار یوه سابقه لری او هر ګناه کار یوه آینده لری . نو ژر قضاوت مه کوه

=--=

(۲۲۰) د غیبت او حسد پیوستون

علما وایی چی انسانان په درې دلیلونو سره تر شا خبری درپسی کوی یا ستا غیبت کوی

لومړی ـ کله چی ونسي کړای ستا دریځ ته ورسیږی یا ستا حالت ولری ، نو تر شا خبری درپسی کوی

. دوهم ـ کله چی هغه څه ونلري چی ته یې لرې ، نو دې غیبت او پس ګویي کوي

دریم ـ کله چی وغواړي ستا په رقم ژوند غوره کړی یعنی ستا تقلید وکړی خو نه یې سي کولای ، نو غیبت او تر شا خبری درپسی کوی

دې ته د غیبت او حسد پیوستون وایی . راځی چی اوس نو د همدې فارمول پر اساس خپلو ځانو ،

خپلو دوستانو او خپلو مجلسیانو ته وګورو او هر یو جلا جلا و ارزوو . ښایی هیڅوک یا خورا لږ

څنی خلاص وی

لا بیا هم نه ترې منع کیږو ؟ استغفرالله

=--=

(۲۲۱) بل مه ترټه

زموږ د ناکامی اسباب تل زموږ په دننه کی وی خو موږ یې د بل په وجود کی لټوو او هر بد پر نورو تاوانوو.

همدا مو یوه لویه تولنیزه ستونزه ده

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۲۲۲)   ټولنيز انحراف

دا ځومره تهمتونه او لفظي ګوزارونه روان دي . خو تريخ حقيقت دا دی چې موږ دومره کوښښ او هلی ځلی د ځان د سمون او بدلون له پاره نه کوو ځومره چې تر ځان د نورو د غلط ثابتولو له پاره يې کوو

=--=

(۲۲۳)   رازداره اوسه

يو ځوک چې تا ته خپل راز وايی ، خپل عزت او امانت در سپاري . نو خيانت مه پکښی کوه

=--=

(۲۲۴)   کثيف او نجس عمل

يو ځل خو سترګی پټی کړه او داسی فکر وکړه چې د مړه انسان سرې او تازه غوښی ژوېي او په خوله کی يې اړوې را اړوې . تر شونډانو دې د دې غوښنو وينی څڅيږی ، او د سرو غوښنو ټوټي دې په غاښنونو کی يو څه هم بندی وی

دا مهال به دې سترګی ځومره سرې وی ، زړه به دې ځومره ډېره وی ، څېره به دې ځومره وحشی وی او حالت به دې ځومره شهواني وی . دا به ځنګه نجس او ناولی عمل وی ، ها ؟

آيا دغسی کرغيړنه صحنه دې خوښه ده ؟ که ځواب مثبت وی نو بڼه ډير غيبت کوه

که نه ، اوس هم وختي دی او قسم واخله چې نور به غيبت نه کوم . د غيبت اورېدل هم په غيبت کی شامل دی ، منع يې کړه يا ترې روان سه . دا به نو د ځان ، کورنی او ټولنی سره ستا نيکي وی . ولی دغسی وړيا احسان او نيکي نه کوې ؟

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۲۲۵) ودرېږه او وګوره

لا تر څو به زمانه ترټې ؟ دا یې حل لاره نه ده . متل دی چې له مردارو اوبو خپل کالي راټول کړه

د زمانې څخه شکایتونه مه کوه . بلکی خپل ځان بدل کړه چې الله دې روان حالت بدل کړی

(الرعد ۱۱)

=--=

(۲۲۶) خورا ستر او خورا کوچنی

یو عالم ویلی دي :

تر ټولو ستر امتحان اخیستونکی الله جل جلاله دی او تر ټولو کوچنی امتحان ورکونکی

د الله جل جلاله بنده دی

خو موږ لا بیا هم ؟

=--=

(۲۲۷) اول د ځان سمون

یو عالم څه ښه ویلی دي : یواځینی څوک چې ته باید تر هغه ښه او غوره سې ، هغه د پرون ورځې ته خپله یې

=--=

(۲۲۸) د ځوانانو مسؤلیت

دا صحیح ده چې ځوانان د روان بد حالت مسؤلیت نلری ، ځکه په همدې بدو حالاتو کی زوکېدلي او لوی سوي دي . مګر د همدې حالاتو د سمون او د فکرونو د تسکین مسؤلیت لری

Downloaded from: ketabton.com

=--=

(۲۲۹)   په ګرېوان کی وګوره

کافر چی ووينې نو د اسلام پر نعمت د الله حمد او ثنا ووايه ؛

فاجر او ګناه کار چی ووينې نو پر تقوا باندی د الله حمد او ثنا ووايه ؛

جاهل چی ووينې نو د علم له امله د الله حمد او ثنا ووايه ؛

ناروغ او مبتلا چی ووينې نو د عافيت له امله د الله حمد او ثنا ووايه

په ګريوان کی وګوره ! ړوند د دنيا د ليدلو ، کوڼ د اوريدلو ، ګوډ د يو ګام اخيستلو او ګونګی د يوې خبری کولو ارمانجن دی

خو ته ليدلای سې ، اوريدلای سې ، تللی سې او ږغيدلای سې

لا د الله شکر نه ادا کوې او نور اضافي او تجملي شيان هم غواړې ؟

=--=

(۲۳۰)   غرضي دنيا

د ژوند تر ټولو ستره اشتباه می دا وه چی فکر می کاوه که په چا غرض ونکړم نو هغوی به می پر آرامه پريږدي

(وودي آلن)

=--=

(۲۳۱)   ځان ارزونه

Downloaded from: ketabton.com

شيخ الاسلام ابن تيميه (رح) څه ښه فرمايلی دي : « مومن په حق خبره راضي وی که يې په ګټه وی که يې په زيان ؛ خو باطله خبره يې ناخوښه وی که يې په ګټه وی که يې په زيان ! »

خو موږ ؟

=--=

(۲۳۲) الهي تړاو او دعا

دا څومره ښه احساس دی چی کله د الله تعالی سره د خپل زړه خبره کوو نو هغه له مخکی څخه لا ښه پرې خبر وی خو بيا يې هم زموږ څخه ويل غواړی

=--=

(۲۳۳) ننني انسانان

د يو حکيم څخه يې وپوښتل چی دا آسمان ولی داسی شين او صاف دی ؟

هغه ورته وويل دا ځکه چی انسانان هلته نسته

=--=

(۲۳۴) انسي شيطان

د نورو هغه عيبونه مه ښکاره کوی چی الله تعالی په پرده کی پټ ساتلی دي . يعنی د الله تعالی په اراده او فيصله کی مداخله مه کوه او له ځانه انسي شيطان مه جوړوه

=--=

(۲۳۵) نابللی ميلمه

دا داسی بې پروا ميلمه دی چی د سهار او ماښام خيال نه ساتي . د ننوتو په نيت د کور دروازه هم نه ټکوي او هيڅ ديوال يې مخ نسي راګرځولای . مال او دولت يې هم مخه نه سي نيولای . نه رشوت اخلي او نه واسطه پيژني . دا ډير بې لحاظه ميلمه دی چی د هيچا پروا نه کوی که هغه بوډا وی ، که ماشوم وی ، که جوړ وی او که ناجوړ

هو ، دا نابللی ميلمه « مرګ » دی چی نابيره راځي او هر څه لوټوي . نو چمتو اوسه او توښه برابره کړه داسی نه چی ناوخته سی

=--=

(۲۳۶) خبرتيا

Downloaded from: ketabton.com

دا چې په ځوانۍ کې مستي او په پيرۍ کې سُستي وی ، نو د الله عبادت به کله کوې؟

(خواجه عبدالله انصاری)

=--=

(۲۳۷) آسانه او ارزانه ثواب

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی چې الله تعالی څلور کلمې تر ټولو ډیرې خوښوي

. سبحان الله ؛ الحمدلله ؛ لا اله الا الله ؛ الله اکبر

له دغو څخه چې هره یوه مخکې یا وروسته وایې فرق نه کوی

(صحیح مسلم : حدیث نمبر ۵۷۲۴)

نو راځی چې لږ تر لږه خو د الله تعالی دا یوه خوښې پر ځای کړو چې ډیره آسانه ده . هر ځای او په هر حالت کې یې ویلای سو (که په موټر کې یو ، که پلی یو ، که په کار کې یو ، که ناست یو) .

بس یوه پاکه اراده او فیصله غواړی

=--=

(۲۳۸) د دعا عظمت

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی : عمر نه زیاتیږی مګر په نیکی سره ، تقدیر نه بدلیږی مګر په دعا سره

(ابن ماجه ۴۰۲۲)

او دځان په شمول هر چا ته دعا کوه . څه معلومه ده که د یو چا قسمت ستا دعا ته معطله و؟

=--=

(۲۳۹) سابقه په آینده سره ومینځه

دا چې بد یې درسرکړي دي هغه « پرون » و ؛ که یې وبخښې دا « نن » دی ؛ خو چې اجر یې اخلې هغه « سبا » دی . مهاتما ګاندي په دې ارتباط وایی

د هغه چا بخښل چې بد یې درسره کړي دي ، د ماضي بدلون نه دی بلکی د راتلونکې بدلون دی

څومره ښه

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۲۴۰)   مجازات او مکافات

تر یوې ګناه وروسته د بلی ګناه کول اصلاً د هغې سزا ده ؛

تر یوې نیکۍ وروسته د بلی نیکی کول اصلاً د هغې اجر دی

=--=

(۲۴۱)   د وجدان محکمه

د وجدان محکمې ته هرومرو مراجعه وکړه . ځکه چې هلته قطعاً غلطه فیصله نه کیږی

هلته نه حاضرین سته ، نه مراجعین ؛ نه شاهدان سته او نه مدافع وکیلان !

بلکی صرف « دوه محرران » او یو « ستر قاضی » سته او بس

=--=

(۲۴۲)   پر نفاق اتحاد

په دې تولنه کی څلور کسان هغه وخت متحد کیږی چی د پنځم جنازه یې اخیستې وی

(اشفاق احمد)

=--=

(۲۴۳)   لویی او ځانپالنه

خواجه نظام الدین اولیا څه ښه ویلی دي

اې مسلمانه ! هر مسلمان چی ووینې تر ځان یې ښه وبوله که څه هم ته اطاعت کونکی یې او هغه ګناه کار وی . کیدای سی دا ستا وروستی اطاعت او نیکي وی خو د هغه وروستی ګناه وی ، چی له امله به یې ته ګناه کار سې او هغه نیکوکار

هو ، ځان تر نورو ښه بلل (په علم ، ظاهري عزت ، مؤقتي مقام ، قوم ، رتبه او نورو کی) هغه ګناه ده چی د نعمتونو د هلاکت سبب کیږی

=--=

۲۴۴))   د خیرات قبولیت

فقیر د ځان سره خورا ستر « راز » ګرځوي : په ظاهر یې درخخه غواړي خو په حقیقت کی یې درکوي

=--=

Downloaded from: ketabton.com

(۲۴۵) الهي احسان او نعمت

که ستا ژبه کلمه وایی ، په دې کی نه ستا او نه ستا د ژبي کمال دی ، بلکی کمال د هغه ذات دی چي ستا ژبي ته يي د کلمې ويلو ، ذکر او تسبيح ويلو توفيق ورکړی دی (که نه ، ژبه خو گونگی او ليونی هم لري)

=--=

(۲۴۶) محتاط اوسه

نن د تهمتونو او ترټنو بازار عجيب تود دی . نو د چا سره منازعه او مناقشه مه کوه ، ځکه عاقل دی ملامتوي او بيعقل دی آزاروي

=--=

(۲۴۷) د گناه شاهدان

ته په پټه او يوازيتوب کی گناه کوه . مگر لږ تر لږه څلور عيني شاهدان لرې چی هغه زړه ، سترگي ، غوږونه او لاسونه دي

الله تعالی فرمايی چی په دغه ورځ به د دوی (يعنی گناه کارانو) خولې بندي (يعنی مُهر) کړو نو د هغوی لاسونه به خبری وکړی او پښې به يي شاهدي ادا کړی چی په دنيا کی يي څه کول (يس : ۶۵)

نو هغوی چی په ښکاره گناه کوی ، څومره شاهدان به يې وی ؟

=--=

(۲۴۸) لنډ سفر

ژوند يو داسی سفر دی چی پيل يي د الله څخه دی او پای يې و الله جل جلاله لره دی .

يعنی ژوند يو لنډ سفر دی د الله جل جلاله څخه تر الله جل جلاله پوری

خو موږ؟

=--=

(۲۴۹) عبادت د بل له پاره

د يو عالم څخه چا پوښتنه وکړه چی يوه ښځه ډير زيات عبادت کوي ، د ورځي يي روژه وی او د شپې لمونځونه او تلاوت کوي ، خو له بده مرغه چي غيبت هم ډير کوي . د دې ښځی حالت څنگه بولي ؟

عالم ورته وويل : دا ټول عبادتونه د نورو له پاره کوي . ځکه ، خپل نيک اعمال يي هغه چا ته ځي چی غيبت يي کوی

Downloaded from: ketabton.com

هو ، د دغسی مسلمانانو نیک اعمال د غیبت په واسطه داسی خوړل کیږی لکه وَینه (موریانه) چی لرګی خوری . زموږ ټولنه متأسفانه په دغسی معتادانو ډکه ده . نو د هغوی له پاره اوس هم ناوخته نه دی

=--=

((۲۵۰ غیبت یا قناعت ؟

ستر مشکلات به هغه مهال ختم سی که موږ یو په بل پسی د خبرو کولو پر ځای یو د بل سره خبری وکړو

=--=

د لومړي کتاب پای

نور په دوهم ټوک کښني ....

Get More e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com - ebooks library